SOTOČJE

Lokalna novica je kraljica

XXI - ISSN 1580-0547
April 2020

Priloga Gorenjskega glasa o občini Medvode

Številka 4

PETRO
Privarčuj
z izbiro
pravega
ponudnika.
Prodaja
in dostava:
EKSTRA LAHKO
KURILNO OLJE
PLINSKO OLJE
080 23 88
PETRO
PLUS
www.petroplus.si
info@petroplus.si

... si zletel pod nebo
in potonil v temen ocean.
Odtlej eno sonce je več
na nebu in eno sonce
na zemlji manj...
(Tone Pavček)
POGREBNIK d.o.o.
Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem
poslovna enota: Šutna 11, 4209 Žabnica
e-mail: pogrebnik@t-2.si
www.pogrebnik.si
24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA
ZA POKOPALIŠČA:
Pirniče, Sora, Preska, Smlednik
tel: 041 624 685

Na naslovnici: Prostovoljci Centra kriznega odziva Občine Medvode
Foto: Gorazd Kavčič

KOLOFON

SOTOČJE (ISSN 1580 - 0547) je priloga Gorenjskega glasa za občino Medvode.

Prilogo pripravlja:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, Kranj

Odgovorna urednica:
Marija Volčjak

Urednica priloge:
Maja Bertoncelj
(maja.bertoncelj@g-glas.si)

Oglasno trženje:
Robert Aleksić, telefon: 040/508 891
E-pošta: robert.aleksic@g-glas.si

Delovni čas:
od ponedeljka do petka
od 8. do 15. ure,
sobote, nedelje in prazniki zaprto

Priprava za tisk:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Oblikovanje: Matjaž Švab

Tisk: Nonparel, d. o. o.

SOTOČJE številka 4 je priloga 30. številke Gorenjskega glasa, 14. marca 2020. V nakladi 6100 izvodov jo dobijo vsa gospodinjstva v občini Medvode brezplačno.

Naslednja številka Sotočja izide v petek, 8. maja 2020.

Občina Medvode, C. komandanta Staneta 12, Medvode

IZ VSEBINE

STRANI 4, 5
Bodimo pozitivni in ostanimo ljudje

STRANI 6-7
Skupnost stopila skupaj v boju proti koronavirusu

STRAN 10
Otroci doma, v vrtcu izdelujejo maske

STRANI 14,15, 16
Več kot tisoč petsto učencev se šola na daljavo

STRAN 19
Nasilja si ne zasluži nihče

STRANI 20,21
Ko srce preprosto ne more brez gledališča

STRAN 24
Priložnost, da se kot družina še bolj povežemo

STRAN 25
Stanovalci se s svojci vidijo s pomočjo videoklica

STRANI 28,29
Pri svojem delu res uživa

STRANI 32,33
Znani najboljši športniki preteklega leta

STRAN 37
Z verniki povezani po spletu

NEJC SMOLE, ŽUPAN OBČINE MEDVODE

Bodimo pozitivni in ostanimo ljudje

Iz pogovora z županom: Medvode v času koronavirusa – Epidemija bo močno zatresla tudi občinski proračun – Delo občinske uprave, ki ima novo vršilko dolžnosti direktorice – Kako je z izvajanjem projektov?

MAJA BERTONCELJ
FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

Župan Nejc Smole: "Če je v tem trenutku kaj dobrega, potem je to sodelovanje v naši skupnosti. Ponosen sem in v čast mi je sodelovati z vsemi, ki so del tega sistema, ki skuša pomagati. Domala vsak dan ob 12. uri potekajo koordinacije, kjer se za pol ure kratkega poročanja in izmenjave mnenj dobimo vsi, ki delamo v sistemu."

Osrednja tema v zadnjih tednih je koronavirus. Že konec februarja, ko primerov obolelih v Sloveniji še ni bilo, ste v Medvodah že oblikovali posebno posvetovalno telo župana. Kakšna je naloga občine in župana v tem času?

Naloge župana in vseh drugih se spreminjajo praktično iz dneva v dan. Vsak teden prinese svoje izzive. Trudimo se voditi in koordinirati vse dejavnosti, ki v tem trenutku okrnjenega delovanja družbe potekajo. Vzpostavili smo sistem kriznega vodenja in znotraj tega skušamo reševati vse nastale situacije, ki pa jih je res težko našteti, saj so vsak dan nove.

Od takrat do danes se je zgodilo veliko. Kaj je tisto ključno, kar bi posebej poudarili?

Ob tej priložnosti bi se rad iskreno zahvalil vsem, ki v teh tednih kjerkoli pomagajo reševati težave in stiske, ki se pojavljajo. To je tisto ključno. Tu se razločuje Človek od človeka.

Za kaj vse trenutno skrbi štab Civilne zaščite?

Upam, da bom zajel vse. Štab skupaj s sodelavci ter prostovoljci koordinira vse dejavnosti v občini. Koordinira in usmerja delo javnih zavodov, šol, vrtca, izvaja načrt interventnega varstva, izvaja načrt oskrbe starejših in ranljivih skupin z zdravili in hrano, zagotavlja prehrano za starejše, nadzoruje vse javne površine, usklajujemo potrebe po osebni zaščitni opremi v najbolj problematičnih centrih, kot so dom starejših, zdravstveni dom, pomoč na domu, javne gasilske službe, Civilna zaščita in še in še bi najbrž lahko našteval.

Kako je z opremo (zaščitnimi maskami, rokavicami ...), kakšna je zaloga?

Do pred nekaj dnevi zelo slabo. Količina zaščitne opreme, ki smo jo prejeli s strani države, je minimalna. Na srečno nam je uspelo v zadnjih dneh dobaviti večje količine, ki bodo pokrile najnujnejše potrebe. Hkrati smo začeli izdelovati zaščitna pokrivala za obraz, ki jih izdelujejo zaposleni v Vrtcu Medvode. Vsakodnevno jih bomo dostavili na vse točke, kjer se zadržujejo ljudje, torej trgovine, banka, pošta, kmetijska zadruga, bencinski servisi ...

Kakšno je sodelovanje z drugimi institucijami: zdravstvenim domom, Policijo, Centrom starejših, s sosednjimi občinami ...? S kom vse ste pravzaprav v stikih?

Vsako izredno stanje prinese poleg slabega tudi kaj dobrega. In če je v tem trenutku kaj dobrega, potem je to sodelovanje v naši skupnosti. Ponosen sem in v čast mi je sodelovati z vsemi, ki so del tega sistema, ki skuša pomagati. Domala vsak dan ob 12. uri potekajo koordinacije, kjer se za pol ure kratkega poročanja in izmenjave mnenj dobimo vsi, ki delamo v sistemu. Tako se zberejo predstavniki štaba Civilne zaščite, Rdečega križa, Policije, Vrtca Medvode, Občinske uprave, Doma starejših, po potrebi še predstavniki zdravstvenega doma, Barke in drugi.

Po državi so žarišča predvsem domovi starejših. Tudi v Medvodah je center starejših. Ste aktivni tudi na tem področju?

Vsak dan. Vsak dan nam na koordinaciji direktor in glavna sestra sporočata, kakšno je stanje v našem domu. Skupaj načrtujemo vse korake, pregledujemo ukrepe, ki so že v veljavi, jih nadgrajujemo in pripravljamo protokole za primer, če pride do okužbe.

Kako ocenjujete trenutno splošno stanje v Medvodah?

Ocenjujem ga kot situaciji primerno. Trenutno še z zelo majhnim številom okuženih in dobrim odzivom občanov, ki ukrepe v večini upoštevajo. Naj tako tudi ostane.

Oboleli s koronavirisom so tudi v Medvodah. Imate kaj več podatkov?

Ne. Vsak dan izvemo število. Morda kakšno uro pred uradno objavo. To pa je tudi vse. Načrtovanje ukrepov vnaprej pa bi bilo veliko lažje že, če nam bodo pravne osebe javile, ko se bo v njihovem podjetju ali zavodu pojavil prvi primer. Tudi

iz tega razloga je bil izdan sklep župana, v katerem od pravnih oseb pričakujemo prav to; obveščanje o okužbi, ne imenih obolelih. Nujno je namreč, da varujemo tudi zasebnost tistih, ki so oboleli.

Že na nivoju občine ste sprejeli številne ukrepe, od zapore lokalnih cest do razkuževanja in čiščenja okrog najbolj izpostavljenih javnih površin. Kako ste zadovoljni z odzivom občanov?

Zelo. Ljudje v veliki večini razumejo, zakaj so ukrepi potrebni. Tudi razumejo, da ne gre za omejevanje gibanja kar tja v tri dni, ampak za izredno situacijo, v kateri je usklajeno delovanje vseh garancija za čim manjše število okuženih.

Kakšne ukrepe lahko občani še pričakujejo v primeru, če bi se stanje še zaostrovalo?

Na nivoju občine, upam, nič več. Treba se je zavedati, da je za vsak ukrep treba izvesti vse postopke od priprave do izvedbe in kontrole. Ljudi, ki to počnejo, pa ni brez števila. Ostali bomo znotraj okvirov, ki nam jih postavlja država. Kako bo na državnem nivoju, pa bomo spremljali skupaj.

Zelo dobro je zaživela interventna oskrba starejših in drugih ranljivih skupin. Vaš komentar?

Predvsem po zaslugi vseh, ki sodelujejo pri tem projektu. Njim velik hvala, vse, ki bi to storitev potrebovali, pa opogumljam, naj le pokličejo. Veliko bolje je, da se namesto njih po nakupih in v lekarno odpravijo tisti, ki s tem manj izpostavljajo svoje zdravje.

Že nekaj tednov so zaprta vrata vrtcev in šol. Je bilo izraženih kaj potreb za nujno varstvo otrok in na kakšen način ga zagotavljate?

Sistem je postavljen in bo v pripravljenosti še naprej, potreb za zdaj še ni bilo.

V tem trenutku finance niso prvotnega pomena, pa vendarle: kaj koronavirus pomeni za občinski proračun, tudi glede izpada prihodka z naslova plačila staršev za oskrbo otrok v vrtcih?

Seveda bo epidemija močno zatresla tudi občinski proračun. Treba se bo prilagoditi. Občine se bodo prilagodile tako, da bomo zmanjšane prihodke korigirali z manjšimi odhodki. To pa bo možno samo na področju investicij. Že danes vemo, da bodo razmere po tej epidemiji precej drugačne od napovedi, ki smo jih vsi delali pred pol leta. Na primeru vrtca govorimo o nekaj sto tisoč evrih, če bo epidemija trajala dlje.

Računate na pomoč države?

V teh tednih se s tem še nismo ukvarjali. Verjamem, da bo država naredila največ, kar se bo dalo. Mi pa na lokalni ravni sledimo misli, da se kar največ znajdemo sami. Kar pride pomoči s strani države, je samo dobrodošlo.

Vrata je zaprl tudi zbirni center odpadkov. Kakšen je ob tem vaš apel občanom? Ste morda zaznali že kaj povečanja odlaganja odpadkov v naravi?

Javno podjetje VOKA-Snaga v teh razmerah ne odvaža več zabojnikov, zatorej je razumljivo, da mora biti zbirni center zaprt. Občane naprošamo, da material hranijo doma do ponovnega odprtja. Predvsem opažam, da je kar nekaj smeti ob cestah. Tistih, ki priletijo skozi okna avtomobilov. Najbrž tudi zato, ker ni bilo spomladanskih čistilnih akcij. Če ima kdo voljo, bo naredil dobro delo, če med sprehodom pobere tudi kakšno vrečko smeti.

Odpovedana je bila tudi seja občinskega sveta. Je bila na dnevnem redu kakšna nujna točka?

Kar nekaj točk je bilo pomembnih, a na koncu je prevladala odločitev, da bi bilo neodgovorno izpeljati sejo v teh razmerah.

Kljub izredni situaciji delo na občini glede ostalih problematik verjetno ni zamrlo. Kako ste ga organizirali, na kakšen način delajo zaposleni in kateri so prioritetni projekti, naloge?

Večina zaposlenih, ki niso vključeni v delo Civilne zaščite, je doma na čakanju na delo, vodje oddelkov opravljajo delo od doma, ta čas pa bomo skušali čim bolj izkoristiti, da se zaključijo stare zadeve in pripravi čim več projektov do stopnje, ko se lahko izvedejo, ko se zadeve normalizirajo.

Kako je s projektom kohezije: koliko je še ostalo, katera dela se na terenu še izvajajo?

Na terenu je odprto predvsem eno večje gradbišče v Vikrčah, druga se počasi zapirajo, novih ne odpiramo.

Kakšno je na terenu stanje pri drugih, že odprtih projektih?

Projekt v Žejah je praktično zaključen, drugih večjih projektov razumljivo ne izvajamo.

Kako poteka poslovanje s strankami?

Občane prosimo, da se na upravo obračajo predvsem preko elektronske pošte in telefona. Če gre za urgentne zadeve, jih seveda rešujemo, kot pa sem že povedal, skušamo zaključiti tudi stare zadeve. Zato naj občani ne bodo presenečeni, če bodo prejeli kak dopis občine.

Je že znano ime novega direktorja občinske uprave in ali sta že zasedeni mesti tajnika župana in direktorja občinske uprave?

Nobeden od obeh razpisov še ni zaključen. Imenovana je nova vršilka dolžnosti direktorja občinske uprave, to je Anita Mežek.

Zaključen je bil tudi že izbor za občinskega inšpektorja. Je že nastopil delo? Redarska služba ima verjetno veliko dela tudi v teh dneh?

Postopek na žalost še ni zaključen. Razlog je enak kot že zadnje leto in pol: ponovno pritožba neizbranega kandidata. Upam, da se zadeva dejansko kdaj zaključi in dobimo novega sodelavca, ki ga, kot ugotavljate tudi sami, že dolgo pričakujemo.

Vaše sporočilo občanom v teh časih, ki jih nismo vajeni?

Dve stvari bi rad poudaril. Prva je, da vse prosim, da v dneh in tednih, ki prihajajo, napnejo vse moči, ki jih premorejo, in iz pet potegnejo vse pozitivno, kar obstaja v njih. Ker bodo in bomo to potrebovali bolj kot karkoli drugega. Ne ozirajmo se okrog in ne ovajajmo vsepovprek, saj imam včasih občutek, da se v zadnjih osemdesetih letih nismo naučili prav nič. Rajši poglejmo, kdo izmed bližnjih karkoli potrebuje. Četudi nam v običajnem času ni preveč blizu. Za ta čas to, prosim, pozabimo. Druga stvar, ki mi še leži na srcu, je prošnja, da skušajmo razumeti, zakaj vse omejitve v teh dneh. Razumem, da je to šok, predvsem za mojo generacijo in mlajše, saj smo odrasli v svetu vzgoje, kjer meje niso bile dovolj jasno zarisane. Zagotavljam vam, da jih že in jih še bomo odpravljali takoj, ko bo to dovolj varno. Prosim torej samo, da ostanemo ljudje. Ta situacija na preizkušnjo postavlja nas vse, tudi kot skupnost. Bomo zmogli dovolj empatije in človečnosti? Še vedno verjamem, da.

»Ljudje v veliki večini razumejo, zakaj so ukrepi potrebni. Tudi razumejo, da ne gre za omejevanje gibanja kar tja v tri dni, ampak za izredno situacijo, v kateri je usklajeno delovanje vseh garancija za čim manjše število okuženih.«

Skupnost stopila skupaj v boju proti koronavirusu

Občina Medvode je v času epidemije koronavirusa uvedla številne ukrepe in oblike pomoči občanom. Usmerjeni so tudi v čas po koncu epidemije.

MAJA BERTONCELJ

Skorajda vsak dan je – in bo očitno še nekaj časa – kaj novega v zvezi s koronavirusom in ukrepi za preprečevanje njegovega širjenja. Življenje teče drugače, kot smo bili vajeni, in drugače bo teklo tudi v prihodnjih mesecih, tudi v obdobju po koncu epidemije. Na to se bo treba pripraviti. Okuženi s koronavirusom so tudi v Medvodah. Informacijo o prvem potrjenem primeru so dobili 21. marca, do oddaje Sotočja v tiskarno sredi preteklega tedna so bili takšni primeri trije. Dnevno lahko podatke spremljate na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Franc Jarc, poveljnik Civilne zaščite Občine Medvode / Foto: Gorazd Kavčič

INTERVENTNA OSKRBA STAREJŠIH IN DRUGIH RANLJIVIH SKUPIN

Občina Medvode je hitro ukrepala. Vse od pojava novega koronavirusa v naši bližini so spremljali dogajanje in sledili navodilom Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Ves čas so aktivni, novice redno objavljajo na spletni strani in družbenem omrežju, občane obveščajo z zloženkami, ki jih pošiljajo po gospodinjstvih, organizirajo izjave za javnost, ki jih snema TV Medvode ... Prva novica v povezavi s koronavirusom je bila na občinski spletni strani objavljena 11. marca, v njej je bilo tudi obvestilo o odpovedi ali prestavitvi vseh prireditev, ki so bile načrtovane v izvedbi javnih zavodov, ki delujejo pod okriljem občine. K temu so pozvali tudi druge. Ukrepi so se nato hitro zvrstili tudi na državni ravni. Javno življenje je povsem zamrlo.

Posebej predstavljamo nekaj ukrepov, ki so bili uvedeni na občinski ravni, kjer delo usklajujeta Štab Civilne zaščite Občine Medvode in poveljnik Franc Jarc. Dnevno se sestajajo na operativnih sestankih in usklajujejo delo ter načrtujejo prihodnje ukrepe. Eden prvih je bil vzpostavitev sistema interventne oskrbe starejših in drugih ranljivih skupin. Za koordinacijo je zadolžen Center kriznega odziva Občine Medvode. Njegova vodja je Blanka Trampuš. Dosegljivi so vsak dan od ponedeljka do petka na telefonski številki 01 361 95 14 med 8. in 16. uro. Javilo se je okrog sto prostovoljcev, ki so na voljo za pomoč, starejšim in invalidom prinašajo večinoma iz trgovin in lekarne. Medvoška občina je bila med prvimi z uvedbo tovrstne pomoči, ki se je izkazala kot zelo potrebna. Kasneje so vzpostavili tudi klicni center za psihosocialno pomoč občanom, ki je dosegljiv na številki 01 361 95 15.

INFORMACIJE O KORONAVIRUSU

DRŽAVNI KLICNI CENTER

080 **1404**

www.gov.si/koronavirus

INTERVENTNA OSKRBA OBČANOV

01 361 **95 14**

www.medvode.si

PSIHOSOCIALNA POMOČ

01 361 **95 15**

ZDRAVSTVENI DOM MEDVODE

01 361 **99 11**
01 361 **99 00**
01 361 **99 07**

www.zd-medvode.si

NEKATERE CESTE DO PRILJUBLJENIH IZLETNIŠKIH TOČK ZA OBČANE ZNOVA ODPRTE

Z 20. marcem so vzpostavili popolne zapore šestih lokalnih cest, na katerih je bil dovoljen le lokalni promet, in sicer zaradi množic turistov in preprečevanja širjenja epidemije. To je veljalo za ceste v Smledniku do Starega gradu, v Zbiljah do Zbiljskega jezera in na območju Polhograjskih dolomitov. Zapora je bila vzpostavljena še pred državnim Odlokom o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin, ki še vedno velja. Popolna zapora lokalnih cest do priljubljenih izletniških točk v občini je doživela različne odzive, še posebej pozitivne med tamkajšnjimi prebivalci. Zapore na območju Polhograjcev in Smlednika so bile odstranjene 7. aprila, ostajajo pa tiste v Zbiljah.

PODPRITE LOKALNE PRIDELOVALCE

Do nadaljnjega je zaradi preprečevanja širjenja okužbe s koronavirusom zaprta medvoška tržnica. Redne stranke in druge občane obveščajo, da so nekateri pridelki in izdelki stalnih ponudnikov še vedno na voljo, in sicer z osebnim prevzemom pri ponudnikih ali dostavo izdelkov s strani ponudnikov na vaš dom. Poudarjajo, da bodo tudi lokalni pridelovalci v tem času utrpeli veliko škodo zaradi upada prodaje, predvsem zaradi prekinitve odkupov s strani javnih zavodov in gostinskih obratov, zato apelirajo na vse občane, da z nakupi podprete lokalne kmete in pridelovalce. Vse ponudnike so zbrali in jih objavili na spletni strani.

RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA OSNOVNOŠOLCE

Kaj vse so med drugim še uvedli? Za otroke staršev, ki so v tem času nepogrešljivi na delovnem mestu, je na voljo nujno varstvo otrok na domu. Pogodbeniki Civilne zaščite in prostovoljna gasilska društva so z 29. marcem začeli izvajati razkuževanje in čiščenje površin okrog najbolj izpostavljenih točk (trgovine, pošta, banka, lekarna, zdravstveni dom ...). Podjetje Telekom Slovenije nadaljuje gradnjo optičnega omrežja. Občina Medvode jim je izdala navodila, da gradnja v tem času lahko poteka le po cestah in drugih javnih površinah, zaradi preprečevanja širjenja koronavirusa pa do nadaljnjega ne bodo izvajali gradenj hišnih priključkov, pri katerih bi bil potreben stik z občani.

Zaprta so tudi vsa otroška in športna igrišča. / Foto: Peter Košenina

Center kriznega odziva Občine Medvode ima prostore v Športni dvorani Medvode (druga z desne vodja Blanka Trampuš). / Foto: Gorazd Kavčič

Na občane in lokalna podjetja so se obrnili s prošnjo za pomoč posameznikom pri zagotovitvi ustrezne računalniške opreme, ki jo potrebujejo pri pouku na daljavo. Z odzivom so bili zelo zadovoljni in se zahvaljujejo vsem, ki so ali še bodo pomagali. Zbrali so več kot dvajset računalnikov. Zavod Comett storitev pomoč na domu izvaja, pri čemer na svojce, ki v teh dneh ostajate doma, apelirajo, da razmislite, katera pomoč je v tem času nujno potrebna, in nenujno oskrbo odpoveste. Občinska uprava Občine Medvode od petka, 13. marca, s strankami posluje le po telefonu in po elektronski pošti. Z 28. marcem so ustavljeni tudi roki upravnih postopkov, tudi tistih, ki jih za občane in druge stranke vodi Občinska uprava Občine Medvode.

Vlada Republike Slovenije je sprejela Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin. Velja od 30. marca do preklica. Izvajanje odloka so prvi konec tedna v aprilu zdravstveni inšpektorji preverjali tudi v medvoški občini. »Pri nadzoru so ugotovili, da prebivalci v večini spoštujejo predpise. Ugotovili so pet kršitev prepovedi gibanja izven občine stalnega ali začasnega bivališča, zato so kršiteljem izdali plačilne naloge,« so pojasnili na Zdravstvenem inšpektoratu Republike Slovenije.

IZDELUJEJO ZAŠČITNE MASKE

Spremembe so praktično povsod. Zaprte so številne ustanove, prav tako je vrata zaprl Zbirni center odpadkov. Spet druge delujejo po spremenjenem, skrajšanem delovnem času (pošta, lekarna ...). Do kdaj bo tako, lahko le ugibamo. In tudi ko se bo življenje počasi začelo vračati na stare tirnice, se bo, kot opozarjajo, treba navaditi na življenje s koronavirusom. Tudi zato so se v medvoški občini zavzeli za izdelovanje zaščitnih mask in začeli lastno proizvodnjo. Od preteklega tedna jih izdelujejo v Vrtcu Medvode, tovrstne akcije imajo tudi po nekaterih krajevnih skupnostih.

V Zdravstvenem domu povsem spremenjen urnik

V vsaki izmeni delajo tri ambulante, pri vhodu je triažna točka. Brez predhodne telefonske najave ne boste sprejeti. Izjema so nujni primeri.

MAJA BERTONCELJ
FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

Izredne ukrepe so v času epidemije koronavirusa uvedli tudi v Zdravstvenem domu Medvode, ki sicer ni določen kot vstopna točka za paciente s sumom na okužbo s koronavirusom. Testiranj ne opravljajo. Tudi če sumite, da bi lahko bili okuženi, in ste opredeljeni v ambulanti Zdravstvenega doma Medvode, morate najprej poklicati osebnega zdravnika.

Pri vhodu v zdravstveni dom smo vzpostavili triažno točko, kjer medicinska sestra vse obiskovalce vpraša o obisku in morebitnih znakih okužbe ter jih ustrezno usmeri.

ADMINISTRATIVNE ZADEVE UREJAJO PO TELEFONU ALI ELEKTRONSKI POŠTI

V Zdravstvenem domu Medvode v vsaki izmeni delajo le tri ambulante: ena triažna ambulanta za zdrave in bolne odrasle osebe, ena administrativna ambulanta, v kateri se urejajo administrativne zadeve (recepti, napotnice, bolniške odsotnosti, MTP-ji ...), in sicer le po telefonu ali e-pošti, in ena triažna ambulanta za bolne predšolske otroke, otroke in mladostnike. "Vsi akutno oboleli pacienti morate obvezno poklicati na recepcijo Zdravstvenega doma Medvode ali na spodaj objavljene številke in se dogovoriti za termin pregleda in nadaljnjo obravnavo. Pri vhodu je triažna točka, zato brez predhodne najave po telefonu ne boste sprejeti. Izjema so nujne neodložljive stvari, kot so bolečina v prsih, druge bolečine, hude krvavitve, težko dihanje, nezavest ..." pojasnjujejo v Zdravstvenem domu Medvode in dodajajo, da v primeru, da potrebujete administrativne zadeve, uporabite e-naslov narocanje.ambulanta@zd-medvode.si oz. telefonski posvet na eni izmed objavljenih številk. Prosijo tudi, da zdravila naročate samo zaradi nujnih in neodložljivih stvari, pred klicem pa pripravite seznam zdravil, ki jih potrebujete, in morebitne zadnje izvide specialističnih pregledov, da po nepotrebnem ne zasedate predolgo telefonske linije. Poudarjajo, da za vse zdravnike splošne medicine uporabite zgornje e-poštne naslove in ne e-naslove posameznih ambulant.

KATERE PREGLEDE IZVAJAJO IN KATERIH DO PREKLICA NE

Zaradi trenutne epidemiološke situacije so uvedli nekaj sprememb. "Pri vhodu v zdravstveni dom smo vzpostavili triažno točko, kjer medicinska sestra vse obiskovalce vpraša o obisku in morebitnih znakih okužbe ter jih ustrezno usmeri. Do preklica odpovedujemo vse preventivne preglede za odrasle in otroke (referenčne ambulante, zdravstvenovzgojni center, preventivni obiski starejših od 65 let v patronažni dejavnosti, preventivni presejalni test v dispanzerju za žene, preventivni pregledi dojenčkov in predšolskih otrok). Preventivni pregledi dojenčkov do prvega leta starosti se izvajajo, prav tako preventivni pregledi nosečnic pri izbranem ginekologu in preventivne obravnave otročnic, novorojenčkov in dojenčkov v patronažnem varstvu. Do preklica ne opravljamo pregledov v Ultrazvočni, Alergološki ambulanti ter Fizioterapiji. Okulistična ambulanta dela vsako sredo od 8. do 12. ure, sprejemamo le napotnice s stopnjo nujnosti nujno in zelo hitro. Do preklica ne opravljamo pregledov v zobozdravstvenih ambulantah za otroke in odrasle. V nujnem primeru pokličite v centralo zdravstvenega doma in od tam boste preusmerjeni k dežurnemu zobozdravniku, ki je za triažo po telefonu dosegljiv dopoldan od 8. do 12. ure, popoldan od 14. do 18. ure. V splošnih ambulantah ne naročamo pacientov," so pojasnila iz Zdravstvenega doma Medvode.

URNIK SPREMENJEN, OBČANI PA ŠE VEDNO KLIČEJO V AMBULANTE

Kako so se na spremenjena pravila prilagodili občani? "Občani še vedno kličejo v ambulante izbranih zdravnikov, čeprav je tudi na spletu objavljeno, da je v času epidemije povsem spremenjen urnik vseh zaposlenih," pravi dr. Marjeta Tomšič Matić, direktorica Zdravstvenega doma Medvode.

Zaradi spremenjenega načina dela v času epidemije je obisk Zdravstvenega doma Medvode manjši kot običajno. "Vsi obiski so namreč predhodno naročeni s strani triažnega zdravnika. Imamo pa zdravniki in sestre kljub manjšemu osebnemu obisku v ambulantah dela veliko, saj se je treba z vsemi predhodno pogovoriti po telefonu, oceniti njihovo stanje in jih pravilno usmeriti, za kar pogosto porabimo več časa in napora kot ob osebnem pregledu pacienta. Spre-

Telefonske številke triaže za odrasle paciente so: 01 361 99 00, 01 361 99 07, 01 361 99 11 in 01 361 99 46 (od 8. do 12. ure). Telefonska številka triaže za otroke je 01 361 99 33.

menjenega načina dela so se pacienti v večini navadili," pravita Julijana Pepić, pomočnica direktorja za zdravstveno nego, in Branka Štigl, vodja ambulant splošne medicine. Na vprašanje, ali ob morebitnem povečanju števila obolelih pričakujemo kakšne spremembe, sta odgovorili, da se bo v tem primeru sistem dela spremenil na način, ki je predviden s strani Ministrstva za zdravje Republike Slovenije.

ZA OBOLELE S KORONAVIRUSOM POSEBNA AMBULANTA V ZDRAVSTVENEM DOMU RUDNIK

Od izbruha koronavirusa se verjetno ljudje ob vsaki bolezni ustrašijo, da gre za koronavirus. "Žal so ljudje bolni tudi v času epidemije in se poleg obolelih s koronavirusom srečujemo tudi z vsemi drugimi prehladnimi obolenji, poškodbami, bolečinami v križu, poslabšanji

»Vse občane prosimo, da se, predno pokličejo v ambulanto oz. pošljejo e-pošto za urejanje administrativnih zadev (recepti, medicinski pripomočki ...), na klic pripravijo in doma premislijo, kaj potrebujejo, ter vse potrebno naročijo hkrati. Opažamo namreč, da nas isti pacienti z naročanjem posameznih zdravil na nekaj dni dodatno obremenjujejo in zasedajo telefonske linije.«

kroničnih bolezni, akutnimi obolenji (srčna kap, možganska kap, vnetje slepiča ...) in duševnimi stiskami, ki jih je v tem času veliko," pravita sogovornici. In kako postopajo v primeru, da gre dejansko za bolnika s sumom na koronavirus? "Vsak, ki sumi na okužbo s koronavirusom, mora poklicati v zdravstveni dom. Zdravnik po telefonskem pogovoru oceni bolnikovo stanje in ga po potrebi napoti na testiranje ali pregled. Obolelih s koronavirusom ne pregledujemo v ZD Medvode. Vsem tem je namenjena posebna ambulanta za covid-19 v ZD Rudnik, ki pokriva območje vstopne točke Ljubljana. V ambulanto lahko pridejo samo tisti, ki jih po telefonskem pogovoru naroči na pregled zdravnik."

Več vprašanj je tudi glede cepljenj, posebno proti klopnemu meningoencefalitisu (KME). "Cepljenje za KME se v času epidemije ne bo izvajalo (ostanimo doma!). Ko bo epidemija mimo, cepljenje ne bo prepozno. Tisti, ki še niso bili cepljeni, jih bomo cepili po hitri shemi, za tiste, ki potrebujejo novo dozo, pa to lahko prejmejo tudi kasneje," sta še povedali Pepićeva in Štiglova.

MEDNARODNI ODBOR MEDVODE

Povezovanje ostaja

Izvajanje projekta Lepota in harmonija se zamika, a njegova osnovna ideja ostaja.

ROBERT PEKLAJ

Občina Medvode je ena redkih evropskih občin, ki je bila uspešna na razpisu Evropske komisije iz ukrepa Evropa za državljane in pridobila sredstva za organizacijo projekta, o čemer smo pisali v prejšnji številki Sotočja. Po prvotnih načrtih bi sedaj projekt moral že polno zaživeti in priprave za veliki dogodek, ki naj bi bil maja v Medvodah, v polnem teku. A izbruh koronavirusa in ukrepi, ki so temu sledili, so spremenili naš način življenja in temu se je prilagodil tudi načrt izvedbe našega projekta. Z našim predlogom se je strinjala tudi Evropska komisija, tako da smo srečanje prijateljskih mest in zaključek projekta prestavili na jesen, in sicer naj bi bilo srečanje predvidoma med 16. in 18. oktobrom.

Pred štirimi leti so Medvode že bile gostitelj srečanja prijateljskih mest.

NOV ROK ZA FOTONATEČAJ

Čeprav je do takrat še pol leta, pa nekatere dejavnosti iz projekta vseeno že potekajo. Tako se je že začel fotonatečaj, katerega namen je prek slike predstaviti pogled ljudi na t. i. mejne stereotipe, s katerimi se srečujemo v vsakdanjem življenju. Mednarodna komisija bo med zbranimi fotografijami izbrala deset najboljših, ki bodo v obliki razstave predstavljene v vseh sodelujočih mestih. Zaradi prej omenjenih razmer pa smo rok za prijavo oziroma oddajo fotografij podaljšali do 31. maja, vse drugo pa ostaja nespremenjeno. Zato vas vabimo, da si razpis natečaja preberete še enkrat v prejšnji številki Sotočja ali pa FB-strani Mednarodnega odbora Medvode (https://www.facebook.com/MOMedvode/), kjer so tudi druge informacije o projektu.

EVROPSKE VEZI OSTAJAJO

Sicer pa smo kljub bolj ali manj kritičnim razmeram po Evropi v nenehnih stikih s prijateljskimi mesti (Ponte San Nicolo, Nidda, Crest), kjer se različno spopadajo z novimi razmerami. Ker so pomemben del našega projekta (tudi pri njih bodo potekale ankete in fotonatečaj), je tudi njim preložitev izvedbe projekta na jesen prav prišla. Še bolj pomembno pa je, da čeprav trenutno moramo biti doma in so spet vzpostavljene ne samo državne, temveč celo občinske meje, ostajamo povezani. Da ohranjamo stik, čeprav na daljavo, saj bo kasneje želja po druženju verjetno še močnejša. Zato je prav, da tudi s sodelovanjem v takšnem projektu, kot je Lepota in harmonija, pokažemo sebi in drugim, da nismo sami. Bodite del tega mednarodnega povezovanja tudi vi!

Tudi mednarodna dejavnost občine ne miruje. Tako smo v začetku septembra že povabljeni na praznovanje petdesetletnice občine Nidda, prav tako bodo v francoskem mestu Crest jeseni svečano odprli oziroma poimenovali enega od svojih trgov v trg Medvode.

Otroci doma, v vrtcu izdelujejo maske

Prazne so tudi igralnice Vrtca Medvode, kjer se v tem času ukvarjajo tudi z obravnavo vlog za sprejem otrok za prihodnje šolsko leto. Obratuje tudi kuhinja. Na spletni strani so za starše objavili nekaj idej, kako kvalitetno preživeti čas z otroki. Pretekli teden pa so nekateri zaposleni začeli izdelovati maske za obraz.

MAJA BERTONCELJ
FOTO: **PETER KOŠENINA**

Petintrideset zaposlenih Vrtca Medvode je pretekli teden začelo izdelovati maske za obraz za enkratno uporabo. Samo v prvih dveh dneh so jih izdelali več kot šest tisoč. Akcijo koordinira Civilna zaščita Občine Medvode. Na sliki v ospredju Romana Epih, ravnateljica Vrtca Medvode.

V ponedeljek, 16. marca, so vrata zaprli tudi vrtci. Pogovarjali smo se z Romano Epih, ravnateljico Vrtca Medvode.

Kaj zaprtje pomeni za zaposlene?

Strokovni delavci so večinoma na čakanju, na upravi nas nekaj dela, zato da zadeve tečejo v rokih, od treh hišnikov je eden aktivni član Civilne zaščite, eden prihaja občasno, da se opravijo nujna dela, eden je doma. Občasno pride tudi naša zaposlena v pralnico, da imamo perilo za kuhinjo in da se pospravi najnujnejše. V naši kuhinji se kuha za potrebe Civilne zaščite in za nekatere starostnike, ki so jih sicer oskrbovali s kosili v VIZ Smlednik, zato sta prisotni tudi dve kuharici. S 6. aprilom pa smo v Vrtcu Medvode začeli izdelovati preproste maske za obraz, ki so primerne za obiske trgovin in drugih javnih objektov. Prošnji se je odzvalo 35 sodelavk. Prejele so preklic Odredbe o napotitvi na čakanje na delo doma. Akcijo koordinira Civilna zaščita Občine Medvode, ki skrbi za pravočasno dobavo materiala in dnevno dobavlja maske pred medvoške trgovine, pošto, kmetijsko zadrugo, bencinske servise ...

Za predšolske otroke je prav tako pomembno, da ohranjajo rutino, da naredijo tudi kakšno nalogo, še posebno tisti, ki bodo jeseni prvič prestopili šolski prag. Kaj svetujete staršem, kako naj preživljajo te dni z otroki?

V vrtcu nismo učitelji, da bi učili na daljavo, in nimamo spletne učilnice, saj naše delo poteka popolnoma drugače kot v šoli. Res je, da imamo načrt dela, tudi mi imamo "učne priprave", imamo področja dejavnosti, od matematike, jezika, gibanja, narave, družbe, umetnosti ..., ki jih izvajamo prek različnih aktivnosti, usmerjenih dejavnosti – in med drugim in predvsem v obliki igre. Učenje skozi igro ob vzpodbudnem učnem okolju je naše osnovno vodilo. Zavedamo se, da so družine v tem času obremenjene bolj kot kadarkoli. Veliko staršev dela doma, ob tem pa je treba poskrbeti za celotno gospodinjstvo, pomagati šolarjem v spletnih učilnicah, vaditi in posneti igranje kitare, komunicirati s službo, ne hoditi na izlete, biti doma in ob enem biti aktiven še z najmlajšimi družinskimi člani – našimi otroki. Da bi to delo staršem olajšali, naredili zanimivejše, dali kakšno idejo, imamo na spletni strani Vrtca Medvode nekaj idej za preživljanje skupnega časa z otroki. Strokovni delavci samoiniciativno ohranjajo stik s starši s SMS-sporočili, po e-pošti in drugih socialnih omrežjih. Staršem delavci po potrebi nudijo tudi možnost pogovora, izmenjave mnenj in zanimivosti.

Skratka, upamo, da smo in vam bomo z našo prisotnostjo, pa čeprav preko elektronskih medijev, polepšali kakšen dan in omogočili, da se otroci učijo tudi na daljavo. Predvsem pa želimo vsem sporočiti, da ostanimo doma in ostanimo zdravi, ker le tako se bomo čim prej spet srečali.

So tudi potrebe po nujnem varstvu?

Za enkrat potrebe po nujnem varstvu ni, starši pa lahko za varstvo na njihovem domu kontaktirajo Center kriznega odziva Medvode (01 361 95 14), kjer dobijo vse informacije.

Zaključen je vpis za prihodnje šolsko leto. Kakšne so številke?

Do konca razpisa je prispelo 225 vlog, v šolo odhaja 143 otrok, približno takšno je tudi število prostih mest za novince.

Imate zaradi koronavirusa kakšne težave glede postopkov, ki jih opravite v času po prejemu vlog do dejanskega vpisa otrok? Boste morali prilagajati roke?

Sprejem vlog je bil izveden normalno. Sprejemali smo jih tudi po e-pošti. Zaradi izrednih razmer pa se zatika pri pridobivanju podatkov, ki jih komisija potrebuje za sprejem otrok, zato se bo najverjetneje nekoliko zamaknil sklic Komisije za sprejem otrok. Običajno komisija zaseda v drugi polovici aprila, starši pa dobijo obvestilo o sprejetju/nesprejetju sedem dni kasneje. O možnih rešitvah se bomo glede na sprotno situacijo dogovarjali s člani komisije.

Kakšna je usoda letošnjih prireditev?

Večina večjih dogodkov v občini poteka pod okriljem Javnega zavoda Sotočje Medvode. Usoda vseh še ni znana. Ob izbruhu koronavirusa so zaprli vrata športne dvorane in vseh objektov v upravljanju zavoda. To bo imelo tudi finančne posledice.

MAJA BERTONCELJ

Pogovarjali smo se z Alešem Kalanom, direktorjem Javnega zavoda Sotočje Medvode.

Odpovedati ste morali že kar nekaj prireditev. Ste že sprejeli kakšne odločitve glede večjih dogodkov, ki jih načrtujete v letošnjem letu?

Odpovedni so bili vse prireditve in dogodki ter termini uporabnikov prostorov v vseh objektih v upravljanju zavoda od 13. marca do 13. aprila. Datume ponovnega obratovanja objektov bomo usklajevali glede na državne in občinske odloke, zato trenutno še ne vemo, katere prireditve bomo odpovedali oz. prestavili, drži pa, da nam organizatorji odpovedujejo tudi že junijske prireditve. Pri iskanju nadomestnih terminov smo odvisni od usklajevanja s partnerji in podizvajalci, glasbenimi skupinami, sponzorji, termini drugih prireditev, promocijo ... V Športni dvorani Medvode so odpovedane vse prireditve zunanjih organizatorjev do konca šolskega leta, med njimi tudi FZ Forza International, ki je eden od največjih mednarodnih turnirjev v badmintonu na svetu. Seveda smo odpovedali tudi vse prireditve v naši organizaciji: niz šolskih športnih tekmovanj, občinsko prvenstvo v atletiki ... Jubilejni, dvajseti Večer športa bomo prestavili na jesenski čas, v teh dneh bo sprejeta odločitev, kako bo s četrtim festivalom Medvode v gibanju. V zadnjih mesecih smo pridobili več kot 35 sponzorjev festivala, do katerih imamo številne pogodbene obveznosti. Z Olimpijskim komitejem Slovenije – ZŠZ že iščemo morebitne nove termine, da jeseni izpeljemo vsaj Miniolimpijado, na katero se je letos prijavilo več kot 820 otrok. Ta trenutek tudi ni znano, ali bo v dvorani konec junija izpeljano sedemdnevno državno prvenstvo v plesu. Odgovor Plesne zveze Slovenije pričakujemo v naslednjih dneh. Glede na trenutne razmere smo lahko veseli le, da nam je uspelo nekaj večjih odpovedanih prireditev prestaviti na jesenski oziroma zimski čas. Do zaprtja dvorane 13. marca so bili vsi termini polno zasedeni, pridobili smo celo nekaj novih dopoldanskih najemnikov, uspešno so bila izpeljana vsa športna ligaška tekmovanja in nekaj večjih družabnih prireditev, koncert Gibonnija in glasbe Lojzeta Slaka, družinsko pustovanje s Čuki ... Podobno zasedeni so bili sicer tudi vsi termini do začetka šolskih počitnic.

Kako kaže festivaloma kranjske klobase in Okusi pizze?

Festival kranjske klobase bomo namesto v mesecu maju poizkušali izvesti v drugi polovici septembra, festival Okusi pizze, ki bi moral letos biti prvič, bomo odpovedali in izvedli v prihodnjem letu. Na kasnejši termin bomo v dogovoru s Turistično zvezo Medvode prestavili tudi izvedbo akcije Moja dežela, lepa in gostoljubna kot tudi organizacijo zaključne prireditve.

Kaj pa na področju kulture?

Na področju kulture smo prestavili dve gledališki predstavi abonmaja Sotočje, za nadomestne termine se še usklajujemo z izvajalci, podobno velja za glasbene večere Glasba za pokušino. Odločili smo se, da odpovemo Medvoški kulturni festival, se pa bodo določene vsebine predstavile v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine v oktobru 2020. Odpovedane so tudi predstave Špas teatra, gledališka in likovna šola ter tečaj kitare.

V Športni dvorani Medvode so odpovedane vse prireditve zunanjih organizatorjev do konca šolskega leta. / Foto: Peter Košenina

Kako je z mladinskimi dejavnostmi?

Na področju mladine smo zaradi situacije predčasno končali jezikovne tečaje, ponovni vpisi bodo možni septembra. Podobna usoda je doletela glasbeni natečaj BOB (Battle Of Bands) 2020, na katerega je bilo letos prijavljenih kar deset mladih glasbenih skupin. Natečaj smo prav tako prestavili na september 2020. Do preklica odredbe je zaprta Studio – vadnica, kjer letos vadi in ustvarja 13 glasbenih skupin. Vsi programi uporabnikov Kluba Jedro so do nadaljnjega preklicani (koncerti, potopisna predavanja, joga, gongi, plesi, tečaji ...). Prenehali smo tudi izvajati dejavnosti dnevnega centra Bivak, za katere upamo, da jih bomo lahko čim prej zopet izvajali, do takrat pa smo mladim na voljo na socialnih omrežjih Kluba Jedro in Otroško-mladinskega centra Bivak.

Izpad prihodkov je verjetno tudi zaradi zaprtja Športne dvorane Medvode. Kolikšen je bil lani vir prihodka z naslova najemnin in kolikšna je bila letošnja realizacija do zaprtja?

V lanskem letu je Zavod pridobil za 130 tisoč evrov prihodkov iz naslova uporabnin prostorov, od 1. januarja 2020 do 14. marca 2020 je bilo teh prihodkov 33 tisoč evrov. V letu 2020 bodo prihodki zaradi dosedanjih odpovedi terminov za 31 tisoč evrov nižji, dejanski primanjkljaj prihodkov pa bo možno izračunati, ko se bo situacija normalizirala oz. bodo znani datumi ponovnega obratovanja objektov. Na drugi strani pa bodo seveda nižji tudi stroški obratovanja objektov.

Datum: 28. 2. 2020

LETNO POROČILO O SPREMLJANJU ZDRAVSTVENE USTREZNOSTI PITNE VODE IZ VAŠKIH VODOVODNIH SISTEMOV ZA LETO 2019

OBČINA MEDVODE
REŽIJSKI OBRAT
Cesta komandanta Staneta 12
1215 Medvode
T: 01 361 95 10
E: obcina@medvode.si
www.medvode.si

V Občini Medvode je oskrba prebivalcev s pitno vodo urejena z javnimi vodovodnimi sistemi in z vaškimi vodovodnimi sistemi (VVS). Javne vodovodne sisteme upravlja podjetje Komunala Kranj d.o.o. in pokrivajo predvsem ravninski del občine, del naselja Žlebe, naselje Belo, območje Osolnika in območje Katarine. Poročilo o ustreznosti pitne vode v javnih vodovodnih sistemih za leto 2019 je bilo posredovano uporabnikom po pošti v mesecu februarju, v nadaljevanju pa objavljamo poročilo o ustreznosti pitne vode v vaških vodovodnih sistemih.
VVS upravljajo vaški vodovodni odbori oziroma njihovi gospodarji in pokrivajo predvsem hriboviti del občine. Občina je za izvajanje notranjega nadzora in spremljanje stanja VVS tudi v letu 2019 sklenila letno pogodbo z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano, ki je preko celega leta izvajal odvzem vzorcev pitne vode, analiziranje teh vzorcev v laboratoriju, pripravo poročil o ugotovitvah analiz in glede na ugotovitve izvajal tudi potrebne dezinfekcije posameznih delov ali celotnih VVS. Za nekaj manjših VVS, za katere Občini Medvode ni potrebno poskrbeti za izvajanje notranjega nadzora in za vsa lastna zajetja skrbijo lastniki sami. Zanje nimamo podatkov o ustreznosti pitne vode s katero se oskrbujejo njihovi lastniki in drugi uporabniki. Na nekaterih VVS se je izvajal tudi državni nadzor oziroma monitoring pitne vode RS. Vsa poročila o ugotovitvah analiz so objavljena na spletni strani Občine Medvode (http://www.medvode.si/objave/31).

VVS GOLO BRDO - HRIB

Na ta VVS so priključeni objekti iz naselij Golo Brdo, Seničica in Žlebe. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. V okviru notranjega nadzora, inšpekcijskega nadzora ZIRS in državnega nadzora je bilo odvzetih skupaj 10 vzorcev vode. Od tega je bilo 7 vzorcev neskladnih. Pri vseh se je ugotovila neskladnost zaradi prisotnih koliformnih bakterij, pri enem vzorcu pa tudi prisotnost bakterij escherichia coli.

VS GOLO BRDO - POLANA

Na ta VVS so priključeni objekti iz spodnjega dela naselja Golo Brdo. Voda se pripravlja s filtriranjem preko treh različnih filtrov (peščeni filter, filter s filtrirnimi vložki, svečasti filter) in z natrijevim hipokloritom. V okviru notranjega nadzora, inšpekcijskega nadzora ZIRS in državnega nadzora je bilo odvzetih skupaj 15 vzorcev vode. Vsi vzorci so bili skladni. Kljub temu je zaradi občasne motnosti, v času padavin, v veljavi še vedno stalen ukrep prekuhavanja vode.

VVS MAMOVEC - TEHOVEC

Na ta VVS so priključeni objekti iz naselja Tehovec. Voda se pripravlja s natrijevim hipokloritom. V okviru notranjega nadzora je bilo odvzetih 8 vzorcev vode. Od teh ni bilo neskladnih vzorcev.

VVS TRNOVEC - GOVEJEK

Na ta VVS so priključeni objekti iz naselja Trnovec. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. V okviru notranjega in državnega nadzora je bilo odvzetih skupaj 10 vzorcev vode. Od tega je bilo 6 vzorcev neskladnih. Pri vseh vzorcih se je ugotovila neskladnost zaradi prisotnih koliformnih bakterij.

VVS ŽLEBE - JETRBENK

Na ta VVS so priključeni objekti iz osrednjega dela naselja Žlebe. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. V okviru notranjega in državnega nadzora je bilo odvzetih skupaj 11 vzorcev vode. Od tega je bilo 7 vzorcev neskladnih. Od teh se je pri 7 vzorcih ugotovila neskladnost zaradi prisotnih koliformnih bakterij in pri 4 vzorcih zaradi prisotnih bakterij escherichia coli. V veljavi je stalen ukrep prekuhavanja vode.

VVS ŽLEBE - SENIČICA

Na ta VVS so priključeni objekti iz naselja Seničica in iz spodnjega dela naselja Žlebe. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. V okviru notranjega in državnega nadzora je bilo odvzetih skupaj 13 vzorcev vode. Od tega je bilo 8 vzorcev neskladnih. Od teh se je pri 8 vzorcih ugotovila neskladnost zaradi prisotnih koliformnih bakterij, pri 5 vzorcih zaradi prisotnih bakterij escherichia coli, pri 4 vzorcih zaradi prevelikega števila prisotnih kolonij pri 22ºC, pri 2 vzorcih zaradi prevelikega števila prisotnih kolonij pri 37ºC, pri 1 vzorcu zaradi prisotnih enterokokov in pri 1 vzorcu zaradi prisotnih bakterij clostridium perfringens. V veljavi je stalen ukrep prekuhavanja vode.

VVS PRESKA

Na ta VVS so priključeni objekti iz zgornjega dela naselja Preska (na Preški cesti, na Bergantovi cesti, na Kurirski cesti in na Cesti v Žlebe). Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. V okviru notranjega nadzora je bilo odvzetih skupaj 7 vzorcev vode. Od teh se je pri 1 vzorcu ugotovila neskladnost zaradi prisotnih koliformnih bakterij.

VVS PETRINA

Na ta VVS so priključeni objekti iz zgornjega in spodnjega dela naselja Žlebe. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. Notranji nadzor na tem VVS izvajajo uporabniki sami. Občina nima podatkov o ustreznosti pitne vode iz tega VVS.

VVS VAŠE

Na ta VVS so priključeni še zadnji objekti iz zgornjega dela naselja Vaše. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. Notranji nadzor na tem VVS izvajajo uporabniki sami. Občina nima podatkov o ustreznosti pitne vode iz tega VVS. V veljavi je stalen ukrep prekuhavanja vode. V tem delu naselja je v gradnji nova kanalizacija in nov vodovod. Z dokončanjem novega vodovoda bodo tako tudi ti objekti prevezani na javni vodovodni sistem.

VVS SORA

Na ta VVS sta priključena 2 objekta iz naselja Sora. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. Notranji nadzor na tem VVS izvajajo uporabniki sami. Občina nima podatkov o ustreznosti pitne vode iz tega VVS. V veljavi je stalen ukrep prekuhavanja vode. V tem delu naselja je v gradnji nova kanalizacija in nov vodovod. Z dokončanjem novega vodovoda bosta tako tudi ta objekta prevezana na javni vodovodni sistem.

LASTNA ZAJETJA

Lastna zajetja ima več objektov iz naselij Golo Brdo, Seničica, Setnica, Studenčice, Trnovec, Žlebe in Sora. Voda se kemijsko ali mehansko ne obdeluje. Notranji nadzor izvajajo uporabniki sami. Občina nima podatkov o ustreznosti pitne vode iz teh lastnih zajetij.

STALNO OBVESTILO

Na podlagi prejetih poročil o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode iz vaških vodovodnih sistemov (VVS) in javnih vodovodnih sistemov (VS), uporabnike pitne vode iz naslednjih VVS in VS obveščamo, da je zaradi varovanja zdravja ljudi v veljavi stalen ukrep prekuhavanja pitne vode in je zato potrebno do nadaljnjega vodo za uporabo v prehrambne namene obvezno prekuhavati:

- VVS Žlebe – Jetrbenk
- VVS Žlebe – Seničica
- VVS Vaše – le hiše, ki niso priključene na javni vodovodni sistem
- VVS Sora – le hiše, ki niso priključene na javni vodovodni sistem
- VS Golo Brdo – Polana

Poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode iz posameznih VVS in VS ter poročila o preskusih posameznih vzorcev pitne vode so stalno dostopna na spletnih straneh Občine Medvode (http://www.medvode.si/objave/31).

Navodila, priporočila in mnenja glede vzdrževanja sistemov za oskrbo s pitno vodo ter hišnih vodovodnih sistemov so objavljena na spletnih straneh Nacionalnega inštituta za javno zdravje https://www.nijz.si/sl/podrocja-dela/moje-okolje/pitna-voda/pitna-voda-za-splosno-javnost.

Eko društvo Trnovec, Vodovodni odbori VVS
in Občina Medvode

Pirničan nadomestni poslanec državnega zbora

Leon Merjasec iz vrst SDS je bil potrjen za nadomestnega poslanca državnega zbora.

Leon Merjasec, novi poslanec državnega zbora

MAJA BERTONCELJ, FOTO: **TINA DOKL**

Pretekli mesec je državni zbor potrdil mandate šestim nadomestnim poslancem, kar je posledica menjave vlade. Novi poslanec državnega zbora je tudi Leon Merjasec iz Spodnjih Pirnič, član SDS.

Merjasec je tudi občinski svetnik. Izvoljen je bil na listi SDS, a je nato zaradi nesoglasij odstopil tako iz občinskega odbora kot tudi iz stranke. "Pred dvema letoma sem res izstopil iz stranke, vendar se je do letošnjega leta spremenilo veliko, saj je odbor uredil težave, ki so me najbolj motile v tedanjem času. Zato sem se v začetku leta ponovno pridružil stranki, ki jo bom zastopal tudi na občinski ravni. Stranki sem se pridružil pred odstopom prejšnjega predsednika vlade Marjana Šarca. Posledično z njegovim odstopom je SDS sestavila novo vlado in vanjo povabila Anžeta Logarja za ministra za zunanje zadeve, s tem pa sem dobil možnost postati nadomestni poslanec v državnem zboru, saj so mi volivci namenili v našem volilnem okraju največ glasov (23,04 odstotka)," je pojasnil.

Poslanec je postal v časih, ko se spopadamo s koronavirusom. "Kljub temu se zavedam, da se bo z vso odgovornostjo treba posvetiti vsem področjem, in tako bom tudi deloval. Trenutno sicer zlasti od doma, saj se zaradi virusa ne sestajamo vsak dan v državnem zboru. Lahko se namreč zgodi, da se okuži samo eden od poslancev in je posledično državni zbor v karanteni. Poslanci se tako sestajamo le na izrednih sejah, na katerih razpravljamo in sprejemamo odločitve, ki jih predlaga vlada," pravi.

Kot nekdanjega samostojnega podjetnika smo ga prosili tudi za komentar ukrepov, vezanih na ta del. "Menim, da so predlagani vladni ukrepi usmerjeni v pravo smer in bodo pomagali gospodarstvu prebroditi težave," je dejal.

Iz Volilnega okraja Ljubljana Šiška IV, v katerega spada medvoška občina, sta sedaj dva poslanca, poleg Merjasca od začetka že Andreja Zabret (LMŠ). "Upam, da bova sodelovala v dobrobit občin Medvode in Vodice. Ne smemo pa pozabiti tudi na severni del Ljubljane, ki prav tako spada v naš volilni okraj. Ko bo minil čas "korone", bom občanom na voljo tudi v poslanski pisarni v občini," je povedal Merjasec ter dodal: "Vlogo poslanca Državnega zbora Republike Slovenije jemljem zelo odgovorno, zato bom deloval pod geslom, ki sem ga poudarjal že v predvolilni kampanji, in sicer, da svoje cilje dosegam s poštenim delom in z ljudmi ravnam spoštljivo."

Za konec je dejal še, da vsem volivkam in volivcem v volilnem okraju ob teh težkih časih, kot jih, odkar imamo svojo državo, še ni bilo, želi, da ostanejo zdravi: "Saj kot pravi pregovor, po vsakem dežju posije sonce."

NA KRATKO

Podaljšali rok za javne razpise, javno dražbo ...

• Občina Medvode je na svoji spletni strani 6. marca objavila sedem javnih razpisov za sofinanciranje družbenih dejavnosti v letu 2020 (kulturnih dejavnosti, programov športa, kulturne dediščine, programov s področja socialnega varstva občanov, otroških in mladinskih programov, prireditev in spodbujanja razvoja turizma). Društvom, zvezam, posameznikom in drugim organizacijam bodo letos na razpisih razdelili predvidoma 382 tisoč evrov. Glede na razglašeno epidemijo so razpisni rok za vse javne razpise s področja družbenih dejavnosti podaljšali do četrtka, 30. aprila. Odpovedali so tudi njihovo javno predstavitev.

• Prav tako do 30. aprila so podaljšali rok za prijave na Javni poziv za imenovanje članov Komisije za vodenje postopka javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti Občine Medvode v letu 2020.

• Do 30. aprila je podaljšana javna razgrnitev pobude in elaborata lokacijske preveritve v enoti urejanja ME_635. Vsa gradiva najdete na spletni strani občine, morebitne pripombe pa jim lahko posredujete tudi po elektronski pošti (obcina@medvode.si.).

• Podaljšujejo tudi roke javne dražbe zemljišč na območju Obrtne cone Preska. Nov rok za vplačilo varščine je petek, 15. maj 2020, javna dražba bo potekala v torek, 19. maja 2020, ob 10. uri v veliki sejni sobi Občine Medvode.

• Podaljšan je tudi rok za oddajo predlogov za kandidate za občinska priznanja, in sicer do 30. aprila. M. B.

Podaljšan rok za vloge za tretji javni poziv LAS

Upravni odbor LAS Za mesto in vas je sprejel sklep, da se zaradi izrednih razmer v času epidemije koronavirusa podaljšuje drugi rok za predložitev vlog na 3. Javni poziv za izbor operaciji za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Za mesto in vas z 31. marca na 4. maj 2020. Kot pojasnjujejo, želijo potencialnim prijaviteljem omogočiti kvalitetno pripravo vlog in zagotoviti nemoteno izpeljavo vseh postopkov pri pregledu, dopolnitvah in ocenjevanju vlog. M. B.

Več kot tisoč petsto učencev se šola na daljavo

Z ravnatelji vseh štirih osnovnih šol v medvoški občini smo spregovorili o šolanju na daljavo v času koronavirusa.

MAJA BERTONCELJ

Vstopili smo v peti teden, ko so zaprta tudi vrata osnovnih šol. Ob zaključku tretjega tedna šolanja na daljavo smo se z vprašanji obrnili na ravnatelje vseh štirih medvoških osnovnih šol: Primoža Jurmana, ravnatelja OŠ Preska (v tem šolskem letu imajo 463 učencev na matični šoli v Preski, 91 na POŠ Sora in 38 na POŠ Topol), Damjano Šubic, ravnateljico OŠ Medvode (381 učencev), Marka Valenčiča, ravnatelja OŠ Simona Jenka Smlednik (300 učencev) in Damijano Božič Močnik, ravnateljico OŠ Pirniče (299 učencev).

Kako na vaši šoli poteka učenje na daljavo?

Primož Jurman: "Na OŠ Preska poteka pouk na daljavo prek e-učilnic, e-pošte, spletnih strani, strani šole na Facebooku, dnevnih video konferenc, ki jih imamo učitelji med seboj in učitelji z učenci, organizirane imamo skupine prek različnih aplikacij ...

Damjana Šubic: "Kljub temu da so bili učitelji na začetku prvih pet dni na izrednem dopustu, so večinoma že prvi teden (od 16. marca) objavili svoje prispevke z napotki za delo učencev v spletni učilnici, ki jo je nato uspelo postaviti učiteljici računalništva in nemščine Mojci Velušček s pomočjo ekipe učiteljev administratorjev. Pred tem naša šola še ni uporabljala spletnih učilnic. Postavili smo jih na novo. Učitelji se ves čas medsebojno usklajujejo po elektronski pošti in telefonu ter skupaj z učitelji administratorji, ki objavljajo prispevke učiteljev v spletni učilnici, poskušajo narediti zanimivo in uporabno spletno učilnico. V drugem tednu pouka na daljavo smo začeli iskati različne možnosti, kako se učencem približati, da ne bodo imeli le pisnih navodil za delo. Vzpostavili smo povezave prek video konferenc, kjer smo se lažje usklajevali in izmenjevali izkušnje. Učence nagovarjamo in spodbujamo na šolski spletni strani in v spletnih učilnicah. Objavljamo njihove prispevke, fotografije, risbice. V zadnjem tednu so posamezni učitelji z učenci navezali stike tudi na različnih družbenih omrežjih in z video posnetki. Učimo se vsi: učitelji, učenci in starši. Na tem mestu se zahvaljujem staršem, ki so se znašli v nezavidljivem položaju, ko opravljajo svoje delo v službi, doma in hkrati pomagajo otrokom pri učenju na daljavo. Zahvaljujem se sodelavcem, ki so morali čez noč spremeniti svoj način življenja, mišljenja ter oblike in metode dela za izvedbo pouka na daljavo. Doslej smo spodbujali komunikacijo v živo in opozarjali, da ni dobro pretiravati z delom na računalnikih in mobilnih telefonih. Sedaj pa smo v situaciji, ko ravno to spodbujamo. Učence vseeno opozarjamo na določeno mero previdnosti pri uporabi spleta. Tudi sami se pogosto znajdemo v situaciji, ko moramo preveriti varnost spletnih povezav, resničnost informacij ..."

Šolanje na daljavo poteka že peti teden. To je velika sprememba za vse: tako za učitelje in učence kot za starše.

Marko Valenčič: "Poteka na različne načine: prek šolske spletne strani, različnih učnih portalov (npr. https://www.liveworksheets.com), po telefonu, Skypu, elektronski pošti ..."

Damijana Božič Močnik: "Pri nas se zaključuje drugi teden poučevanja na daljavo (v tednu 16.–20. marca smo imeli izredni dopust). Učitelji so si izdelali spletne učilnice, z učenci in starši so dnevno povezni po e-pošti, telefonu, Skypu, Zoomu. Razredniki dnevno pošiljajo staršem urnik, v katerega učitelji navedejo nalogo za posamezni dan."

Imajo vsi učenci možnost učenja na daljavo ali so kje težave?

Primož Jurman: "Da, vsi učenci imajo možnost pouka na daljavo, težave so pri nekaterih družinah, ker nimajo ustrezne internetne povezave ali dovolj računalnikov in računalniške opreme. Tukaj gre nameniti zahvalo Občini Medvode in Civilni zaščiti, da je že v prvem tednu zaprtja izvedla akcijo zbiranja računalniške opreme."

Damjana Šubic: "Vsi učenci nimajo enakih možnosti za pouk na daljavo. Vsi nimajo doma računalnikov, mobilnih telefonov, tablic ali drugih elektronskih naprav. Družine imajo različno število članov, ki imajo vsak svoje potrebe glede uporabe IKT-tehnologije. Če sta v družini dva otroka ali več, se morajo uskladiti, kdaj bo kdo od njih uporabljal računalnik, kdaj bo lahko opravljal šolske naloge, iskal podatke na spletu ... Problem je tudi, da mnogi starši opravljajo delo na daljavo. Doma

pa nimajo vsak svojega računalnika, nekateri živijo v skromnih razmerah, majhnem prostoru. Pojavljali se bodo tudi različni družinski problemi, stiske otrok, staršev."

Marko Valenčič: "Nekaj učencem smo s pomočjo občine priskrbeli računalnike, tako da v tem trenutku pri tem ni težav. Ocenil bi, da 'tehničnih' težav ni prav veliko."

Damijana Božič Močnik: "Starše so ravnateljica in učitelji pozvali, naj sporočijo, če imajo vsi otroci doma ustrezno IKT-opremo. Tistim družinam, kjer so se starši na te pozive odzvali ali so jih zaznali učitelji sami, smo z doniranimi računalniki ter s pomočjo Civilne zaščite Občine Medvode ter Zavoda za šolstvo to tudi priskrbeli."

▶ Kakšni so odzivi, kje zaznavate največ težav?

Primož Jurman: "Na OŠ Preska smo se na pouk na daljavo pripravili že v mesecu februarju, pri tem se zahvaljujemo staršem za kooperativnost in učencem za izkazano delavnost. Brez zavzetosti in proaktivnosti učiteljev nam pouka na daljavo ne bi uspelo izpeljati. Vsem tak način zagotovo ne ustreza, vseeno govorimo o izrednih razmerah in tudi pri šolanju otrok se bo treba navaditi nanje."

Damjana Šubic: "Za zdaj ni bilo zaznati večjih problemov. Starši in učenci imajo seveda različne želje. Nekaterim je na primer neki predmet všeč, drugim ta isti predmet ni všeč. Nekateri bi radi več nalog za utrjevanje, drugi bi radi čim manj nalog. Nekateri bi radi dobili naloge za ves teden že v ponedeljek, druge to plaši in bi jih raje dobivali postopoma. V glavnem pa nimamo kakšnih večjih pripomb staršev. Skušamo dati naloge s čim manj učnimi listi, saj se zavedamo, da imajo doma težave s tiskanjem. Učenci pogrešajo stike s sošolci pa tudi učiteljevo razlago v živo. Zdaj ko je več branja (navodil, razlag, vprašanj), se šele zavedajo vrednosti učiteljevih razlag, dodatnih pojasnil in praktičnega dela pri pouku. Ravnatelji pa bi si želeli več konkretnih in pravočasnih napotkov za delo s strani ministrstva. Pogosto smo prepuščeni lastni iznajdljivosti."

Marko Valenčič: "Naredili smo anketo, odzivi staršev so zelo pozitivni. Težave so tam, kjer je premalo podpore staršev, kajti otroške možnosti samoregulative so seveda omejene. Težave so tudi v družinah, kjer vsi delajo od doma."

Damijana Božič Močnik: "Odzivi so pri veliki večini staršev zelo pozitivni, pohvalijo učitelje, da se trudijo, da so odzivni, posamezniki pa so poudarili premalo ustvarjalnosti med učitelji. Moramo razumeti, da smo se tudi učitelji in vodstva šol znašli v veliki stiski, saj to, kar delamo sedaj, ni enako poučevanju v učilnici, ko imaš pred očmi vse svoje učence, jim lahko v tistem trenutku, ko česa ne razumejo, takoj priskočiš na pomoč. Tudi učitelji so se morali na področju uporabe IKT marsičesa naučiti in začeti to postopoma tudi uporabljati. Moram priznati, da so me s svojo delovno vnemo, poučevanjem na drugačen način zelo pozitivno presenetili, verjamem, da bodo v prihodnjih dneh in tednih še kaj novega ponudili našim učencem."

▶ Kako resno so otroci vzeli šolanje na daljavo?

Primož Jurman: "Učenci in starši so pouk na daljavo vzeli zelo resno, kar nas zelo veseli."

Damjana Šubic: "Odzivi so različni. Nekateri učenci so pridni in vse naredijo sproti, imamo pa tudi učence, ki jih morajo učitelji občasno poklicati ali jim pisati, da se odzovejo. Učencem skušamo pripraviti različna gradiva, ki bi jih motivirala za pouk na daljavo."

Marko Valenčič: "Menim, da je velika večina staršev in posledično otrok vzela šolanje na daljavo prav tako resno kot 'običajno' šolanje, kar je tudi prav."

Damijana Božič Močnik: "Velika večina učencev in tudi njihovih staršev je šolanje na daljavo vzela zelo odgovorno, zavzeto, naredili so si urnik, saj veliko staršev prav tako dela svoje delo od doma. Nekaj je pa takih posameznikov, ki šole oz. znanja ne jemljejo kot vrednoto, je ne jemljejo resno ne doma in ne v šoli. Škoda, da ne opravijo vsaj malo tega, kar jim učitelji pošljejo, saj zamujajo enkratno priložnost. Naši učitelji so namreč učencem in staršem na voljo za učno pomoč kot tudi za pogovor v stiski."

▶ Če bo to stanje še trajalo, bo verjetno treba znanje nekako oceniti, zagotoviti tudi možnost popravljanja ocen za nazaj. Vaš pogled na to?

Primož Jurman: "Vsekakor bo za letošnje šolsko leto treba sprejemati določene kompromise tudi glede ocenjevanja. V skladu z navodili bomo v mesecu aprilu na šolah znanje učencev samo preverjali, ne pa tudi ocenjevali. V pripravi je tudi sprememba zakonodaje glede zaključka šolskega leta in zaključnih ocen."

Damjana Šubic: "Ocenjevanje znanja je stresno že v običajnih razmerah, ko smo pri rednem pouku v šoli. Sedaj smo se znašli v popolnoma novi situaciji. Verjamem, da bomo znali najti neko pravo rešitev, kako popraviti negativne ocene iz prvega ocenjevalnega obdobja, seveda pa bodo morali učenci pokazati interes za učenje in neko določeno znanje. Ministrstvo predlaga, naj v aprilu posvečamo pozornost preverjanju znanja, vendar menim, da bomo morali kakšno učno snov tudi oceniti, seveda po predhodnem preverjanju znanja. Bojim se namreč, da bodo potem otroci še v večji stiski, ko se bodo vrnili v šolo in bodo morali kar naenkrat pridobiti 'množico' ocen (tudi če pri vsakem predmetu pridobimo le po eno oceno, bo to pomenilo kar nekaj ocen). Verjamem, da bodo na ministrstvu še proučili načine in možnosti ocenjevanja znanja, prilagodili Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja (število potrebnih ocen pri določenem predmetu in način zaključevanja ocen pri posameznem predmetu), tako da bomo šolsko leto uspešno zaključili in bomo vsi zadovoljni."

Marko Valenčič: "Tu vidim dve možnosti, bližja mi je prva. Kakorkoli, rešitev bi morala biti enaka za celo Slovenijo. Prva možnost je, da zaključimo ocene na osnovi pridobljenih ocen pred začetkom poučevanja na daljavo. Vpis v srednje šole in fakultete je za letos neomejen (če računamo, da smo s takim zaključevanjem nekatere učence potencialno oškodovali). Druga možnost pa je, da nam strokovni organ Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, torej Zavod RS za šolstvo, da npr. ustrezen program (kar ni enostavno), preko katerega lahko izvedemo ocenjevanje učencev na daljavo (od osnovnih šol do fakultet). Tudi tak program ne more rešiti vseh problemov ocenjevanja na daljavo, bi bil pa vsaj enoten za celo državo."

Damijana Božič Močnik: "Za zdaj bo treba počakati še podrobnejša navodila z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Ker vem, da se tako učitelji kot tudi otroci trudijo in te dni delajo še več kot običajno, bi bilo prav, da se njihovo delo in rezultati dela ocenijo na primeren način. Zavedamo se, da se vse ne bo dalo urediti po obstoječem Pravilniku o preverjanju in ocenjevanju znanja, zato počakajmo na navodila naših nadrejenih, ki nam jih bodo poslali v drugi polovici meseca aprila. Sedaj je čas, da se le preverja učenčevo znanje, posvetiti se

moramo doseganju temeljnih ciljev in standardov znanja. V tem trenutku moramo imeti v sebi to zavedanje, da je v teh okoliščinah tako preverjanje kot tudi ocenjevanje znanja za marsikoga še bolj občutljivo (s psihološkega in sociološkega vidika). Zato vztrajam, da delajmo po majhnih korakih, da sebe in naše mladine ne pahnemo v še večjo stisko, kot jo imamo sedaj. Sem prepričana, da nam stres v času epidemije in karantene ne bo prav nič pomagal, kvečjemu škodoval na vseh področjih."

Kako je z izvajanjem dodatne strokovne pomoči?

Primož Jurman: "Tudi dodatno strokovno pomoč izvajamo, seveda v skladu s (tehničnimi) možnostmi, predvsem pa tukaj poudarjam proaktivnost učiteljev. Strokovno neodgovorno je v teh časih čakati na to, da se oglasi učenec ali starš z določeno potrebo. Pedagogi moramo biti tisti, ki te potrebe še posebno sedaj zaznavamo in jih aktivno rešujemo."

Damjana Šubic: "Svetovalna služba je navezala stike z učenci z učnimi težavami, da jim po najboljših močeh pomagajo (pa tudi staršem z nasveti, kako pomagati otroku). Pomagajo jim tudi učitelji, ki tudi sicer v šoli izvajajo učno pomoč."

Marko Valenčič: "To je najtežji del poučevanja na daljavo. Odvija se v glavnem po telefonu, kar je skrajno zamudno. V šoli smo se organizirali tako, da učitelji, ki imajo del ur v oddelkih podaljšanega bivanja in v jutranjem varstvu, prevzamejo 'tutorstvo' za del takih učencev. Tako imajo ti učenci v tem času še dodatno podporo."

Damijana Božič Močnik: "Strokovne delavke, ki v našo šolo prihajajo kot mobilne specialne pedagoginje, prav tako izvajajo dodatno strokovno pomoč na daljavo. Pomagajo učencem pri organizaciji, jih spodbujajo, da se ne 'bojijo' poklicati učitelja, ko potrebujejo dodatno razlago, da jim ni nerodno, ko jih kontaktirajo po Skypu, Zoomu ..., pomagajo pri izdelavi učnih pripomočkov ... So pomoč in podpora tudi učiteljem, razredniku. Sporočajo, da so nekateri starši prestrašeni, zaskrbljeni in ne vedo, kako naj predelajo vso snov, ki jo prejemajo od učiteljev. Sporočajo tudi, da so nekateri otroci sami doma, ker so starši na delovnih mestih. Problematika je različna, njihova naloga pa je, da sledijo tem potrebam ter se odzivajo na način, ki bo v korist učiteljem, staršem, in kar je najpomembnejše – v korist našim otrokom."

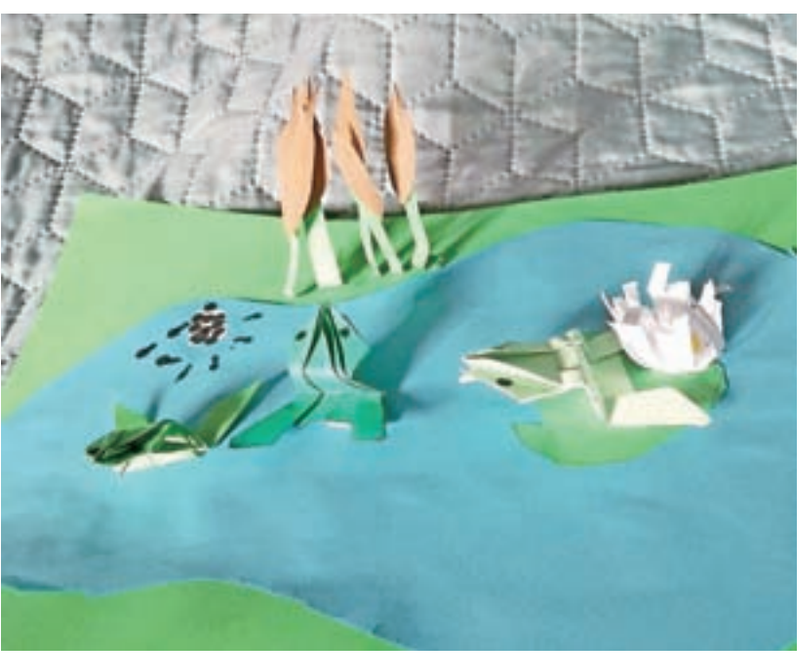

Ustvarjanje doma: tretješolci OŠ Preska so izdelovali žabice. / Foto: arhiv OŠ Preska

Zaznavate že kakšne stiske?

Primož Jurman: "Da, počasi si učenci želijo več osebnih kontaktov in druženja. Stiske bodo s podaljšanjem kriznih razmer vse hujše. Na šoli smo na to pripravljeni."

Damjana Šubic: "Posamezni starši se bojijo, kako bodo učenci pridobili ocene, kako bodo zaključili šolsko leto. Nekateri starši so v stiski zaradi negotovega položaja – ali bodo obdržali službo. Nekateri starši so bili v stiski, ker niso imeli računalnika. Vsem smo pomagali po svojih najboljših močeh (materialno ali s pogovorom, tolažbo, poslušanjem). Tople besede, uho, ki sočutno posluša, v teh časih naredijo čudeže."

Marko Valenčič: "Tudi stiske so, predvsem v nerazumevanju ali prekomerni količini navodil. Ponekod prav vsi družinski člani delajo od doma, kar prinaša organizacijske probleme. Eno in drugo urejamo, tak način poučevanja je nov tako za strokovne delavce kot za učence. Včasih ni lahko ne enim ne drugim, je pa že bolje kot prvi teden."

Damijana Božič Močnik: "Stiske so pri vseh deležnikih, učencih, starših in učiteljih. Učitelji se sprašujejo o primernosti ali bolje rečeno po kakšnih korakih posredovati znanje na daljavo, o količini snovi, količini nalog, kako bo z ocenjevanjem ... Učenci se gotovo tudi sprašujejo, kako in koliko časa bo vse to še trajalo, nekatere je tudi strah, so zmedeni, ko naletijo na problem v nalogah, si ne upajo poklicati učitelja, da jim razloži ... Starši so zame v tem času pravi 'superočetje' in 'supermame', še posebno tam, kjer je več šoloobveznih otrok in kjer imajo tudi sami delo na daljavo od doma za svoje službe. Ta čas res ni enostaven za naše družine, a verjamem, da kjer je bila prej prisotna medsebojna ljubezen in povezanost med člani družine, se bo ta še povečala, drugje pa na novo zaživela in okrepila. Prepričana sem, da se naši starši zavedajo odgovornosti do svojih otrok in so jim in jim bodo tudi vnaprej opora v teh nenavadnih časih."

Vaše sporočilo učencem in staršem ...

Primož Jurman: "Držite se! Kot nam uspeva do sedaj, nam bo uspelo tudi v prihodnje. Skupaj zmoremo!"

Damjana Šubic: "Delo za šolo je pomembno, a je le del našega življenja. Izkoristite čas, ki ga preživite v krogu družine, za pogovore, dobro počutje in občutek varnosti. Pazite na svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih."

Marko Valenčič: "Ta trenutek živimo v zgodovinskem času. Kolikor vem, so bile vse osnovne šole na Slovenskem nazadnje zaprte leta 1918 med epidemijo španske gripe (ko je bilo v svetu okuženih več kot petsto milijonov ljudi, umrlo pa jih je toliko kot med prvo svetovno vojno), pa še to le za kakšen mesec. Bolj kot kdaj koli je pridobivanje znanja odvisno od angažiranja staršev pri mlajših in samih učencev pri starejši populaciji otrok. Biti odgovoren do družbe in se držati navodil, odgovoren do sebe, paziti na svoje zdravje, pridobivati znanje in pozitivno prispevati k delovanju družine, ki postaja naša edina celica, v kateri še delujemo, ni lahko."

Damijana Božič Močnik: "Dragi otroci, spoštovani starši, težko je in zelo nenavadno, ko šola takole sameva. Veliko mislim na vas in na učitelje. Vse vas zelo, zelo pogrešam! V upanju, da ostanemo zdravi, da boste učenje doma vsi vzeli čisto zares, da boste otroci svojim staršem pri domačih opravilih v veliko pomoč in da se jim boste znali za skrb, ki je ni malo v teh dneh, lepo zahvaliti, vse lepo pozdravljam. Imejte se radi, ostanite doma in zdravi!"

KOTIČEK ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Zdaj pa imamo dovolj časa

MOJCA FURLAN, FOTO: **MAJA BERTONCELJ**

Življenje (in mi z njim) teče dalje, le tempo je drugačen.

Življenje, ki ga živimo sedaj, je za vse nas nekaj novega. Nekateri še do pred kratkim filmski prizori, so sedaj del našega vsakdana. Vsaka kriza je kljub stresu tudi priložnosti za nove začetke in nove odločitve. V obdobju karantene se lahko odpočijemo od tekme s časom, kjer nikoli ne zmagamo, ampak se izčrpavamo. Čeprav delamo od doma, časa ne izgubljamo z vožnjo, zato se lahko tudi z otroki več pogovarjamo, oživimo družabne igre, skupaj uredimo okolico hiše, posadimo cvetje, zelenjavo, nahranimo ptice, ježke. Odložimo pametne telefone in premislimo, kaj v življenju je zares pomembno, koliko materialnih dobrin zares potrebujemo, katere in zakaj. Vsak predmet, ki ga kupimo, za sabo potegne porabo naravnih virov, energije in večinoma prehitro postane odpadek. Marsikatera proizvodnja je še kako nepravična, izkorišča zdravje najranljivejših prebivalcev revnih dežel, celo otroke, a ker se ne dogaja pred našimi očmi, to pozabimo.

V hitrem tempu življenja lovimo čas za različna opravila, nekatera so pomembna, druga sama sebi namen. Za družino, počitek in spanje ostane zelo malo. Nimamo časa zase, umiritev, uživanje tišine, doživljanje lepot narave, ki jo imamo v bližnjem gozdu ali travniku. Narava je dar, ki si zasluži čas in pozornost.

Višanje BDP je skupni cilj vse družbe. Do kdaj? Drvimo v slepo ulico, ki se mora nekje končati. Morda pa se je sedaj – z virusom? Znanstvenikom in podnebnim aktivistom ni uspelo ustaviti podnebnega onesnaževanja, virusu ga je. Zaradi zaustavitve proizvodnje, letalske in avtomobilske mobilnosti se je ponekod zrak očistil tudi za štirideset odstotkov. Zaradi turizma obremenjeni vodotoki so čistejši. Bolj razumemo pomen samooskrbe in nevarnosti globalnega uvoza in izvoza.

Kaj pa čas po virusu? Se bomo vrnili na isto pot, bomo ponovno krepili ustaljeno pot dobička, denarja in nepravične ekonomije? Ali bomo obogateni z novo življenjsko izkušnjo videli širše in dlje? Bomo ukrepali za dobrobit otrok tako, da bomo svoje dejavnosti prilagodili trajnosti in zmogljivostim našega planeta? Ne pozabimo, da ne ubija samo virus! Ogromno je smrti zaradi posledic onesnaženja zraka, neprimerne prehrane, revščine, vojn. Merjenje družbenega razvoja na sedanji način bo treba slej ko prej nadomestiti z novimi rešitvami, ki bodo ohranile naravo in vire.

Sveža voda, čisto ozračje, zdravi oceani, stabilna klima, rodovitna prst, gozdovi, sožitje z rastlinami in živalmi, biodiverziteta so osnovni pogoji, brez katerih ne moremo preživeti. Zadnji čas je, da začnemo resno razvijati nov, vzporedni okoljsko naravnan ekonomski sistem, ki bo nadomestil današnjega, saj ta prekomerno izčrpava planetarne vire, ljudi in povečuje družbene neenakosti.

Naj zaključim še s podatkom, ki temelji na raziskavah: psi in mačke ne širijo koronavirusa.

Elektronske knjige

MIRA VIDIC, KNJIŽNICA MEDVODE

V času koronavirusa kot rešitev za dostop do knjig lahko najdete v elektronskih knjigah.

Na spletu obstaja več možnosti, slovenske knjižnice in knjižničarji pa priporočamo Biblos, elektronsko knjigarno in knjižnico, kjer najdete zelo raznovrstno gradivo. Knjižnica Medvode za svoje bralce zagotavlja brezplačen dostop do 767 elektronskih knjig. Zaradi trenutnih razmer pa smo v Knjižnici Medvode uvedli novost – elektronski vpis. Tako se lahko tudi tisti, ki članstva še nimate urejenega, v knjižnico vpišete prek eletronskega obrazca, ki ga najdete na spletni strani Knjižnice Medvode ali pa na spletni strani Cobiss (obrazec Spletni vpis), članarino pa uredite naknadno. Trenutno je dostop do elektronskih knjig omogočen tudi vsem, ki imajo v knjižnici neporavnane terjatve.

Kako deluje elektronska knjižnica Biblos? Preprosto! Če ste uporabnik pametnega telefona ali tablice, ki deluje na operacijskem sistemu Android, si aplikacijo Biblos2 brezplačno namestite iz spletne trgovine Google Play. Po namestitvi aplikacije za vpis potrebujete številko članske izkaznice Knjižnice Medvode (pred katero vpišete še akronim knjižnice skmed – npr. skmed01000001) in pa geslo, ki sta ga pridobili ob vpisu. Če ni tako, lahko za geslo zaprosite po telefonu (01 361 30 53), elektronski pošti (info@knjiznica-medvode.si) ali pa si ga sami nastavite (portal Moja knjižnica – Pridobi geslo za mojo knjižnico). Na enak način lahko v aplikacijo vstopate na Applovih napravah – aplikacijo si prenesete s spletne trgovine App Store.

Če želite knjige prebirati na osebnem računalniku, si gradivo izberete na strani Biblos.si, pred branjem e-knjig pa morate naložiti še program Adobe Digital Edition. Povezavo za prenos programa najdete na spletni strani Biblos.si, zavihek "Kako deluje?", zavihek "Osebni računalnik". Če pa imate e-bralnik, ki podpira Adobe ID-aktivacijo (seznam primernih bralnikov najdete na spletni strani Biblos.si), si branje zaradi E Inka, ki daje občutek branja prave knjige, še olajšate.

Poleg Biblosa lahko člani Knjižnice Medvode z oddaljenim dostopom uporabljate tudi zbirko Press Reader, ki omogoča prebiranje časopisov in revij. Izbirate lahko med štiri tisoč naslovi iz več kot sto držav in v več kot šestdeset jezikih.

Dokler se ne vidimo v knjižnici na sotočju, vabljeni tudi k uporabi elektronskih knjig!

Branja drevesom malo drugače

MAJA BERTONCELJ

Branja drevesom bodo tudi letos. V času dneva zemlje (22. april) in dneva knjige (23. april) odidite k najbližjemu drevesu oziroma v najbližji gozd, upoštevajoč navodila v teh dneh. S seboj vzemimo najljubšo knjigo in berimo naglas.

Za soboto, 18. aprila, je bil načrtoval dogodek Branja drevesom. Udeleženci bi se tudi letos zbrali na Topolu in se pod vodstvom gozdnega mistika in pesnika Jakoba Šubica, univ. dipl. gozdarja, podali skupaj na pot v gozd brat drevesom. Zaradi koronavirusa takšnega scenarija tokrat ne bo. So pa organizatorji sporočili, da bo dogodek kljub temu potekal. Kako, pojasnjujeta Gregor Rozman in Jakob Šubic: "Letošnja Branja drevesom bomo zaradi izbruha pandemije izvedli vsak zase oziroma v krogu svoje družine, s katero bivamo. Kjerkoli v svetu ste, v času dneva zemlje (22. april) in dneva knjige (23. april) odidite k najbližjemu drevesu oziroma v najbližji gozd, upoštevajoč navodila naših voditeljev o karanteni. Branj drevesom torej ne odpovedujemo. Drevesa nas prav v teh dneh lahko veliko naučijo. Njihovi sorodniki so med seboj povezani ter skrbijo za svoje najstarejše in šibke. Bukev na primer še po padcu starega drevesa, ko je to le še štor, oskrbuje njegove korenine in jih tudi sama uporablja. Podobno v teh dneh tudi mi skrbimo za svoje šibke in starejše sorodnike, sobivajoče. Odidimo v gozd, s seboj vzemimo svojo najljubšo bukev (knjigo) in si berimo naglas. Beremo sebi, svojim bukvam (otrokom, zakoncem, partnerjem, staršem in drugim, s katerimi v bivanju delimo skupne prostore), berimo tistim, ki so nas zapustili, ali pa tistim, ki še prihajajo. Beremo lahko tudi drevesom v zahvalo za papir in knjige, kar je sicer globlji namen tega vsakoletnega dogodka. Glavni namen pa je, da literarno dejavnost človeštva prenesemo iz zatohlih večernih prostorov v naravo in dan, neposredno na zemljo, pod sonce."

»Drevesa nas prav v teh dneh lahko veliko naučijo. Njihovi sorodniki so med seboj povezani ter skrbijo za svoje najstarejše in šibke.«

Ob vsakem nakupu prejmete KUPON S POPUSTOM. Znesek popusta predstavlja 2 % prodajne vrednosti izdelkov, ki so na računu označeni z zvezdico.

DAVIDOV HRAM

DAVIDOV HRAM PE KRANJ IN DISKONT KRANJ
Savska loka 21c, 4000 Kranj
Tel. št.: 04/ 20 10 590
Odpiralni čas od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro ter ob sobotah med 7. in 12. uro

Vse cene so maloprodajne in vključujejo DDV.
Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

DAVIDOV HRAM D.O.O. LJUBNO, LOKE 37, 3333 LJUBNO OB SAVINJI

Nasilja si ne zasluži nihče

V Knjižnici Medvode so konec februarja predstavili knjigo z naslovom Sama si si kriva. V njej so popisane življenjske izpovedi treh Slovenk, med njimi tudi Medvoščanke Simone Nine Vrabič, ki so živele v svetu, polnem zlorab, nasilja in trenutkov, ki so mejili na blaznost.

MAŠA LIKOSAR

Življenjske in docela resnične zgodbe Alenke, Simone Nine Vrabič in Monice De La Calli je v omenjeni knjigi zapisala spletna novinarka Gordana Stojiljković, a kot pravi, ne s pričakovanjem, da bo bralec zgodbe žrtev razumel, ampak da jih bo sprejel takšne, kot so – krute in grozljive.

Vse tri ženske pričevalke nasilja danes sledijo poslanstvu, da ostro zanikajo naslov Sama si si kriva. "Žrtev nasilja nikoli ni sama kriva, saj opravičila za nasilje ni," pravijo in dodajajo: "Za vsako žrtev obstaja rešitev, če se obrne na prave ljudi." Njim je uspelo izstopiti iz začaranega kroga in zaživeti na novo, mirneje, v lepšem svetu. Vendar, kot poudarjajo, se v krogu nasilja še vedno vrti marsikdo – nasilje ne izbira, lahko se zgodi vsakomur od nas. One so se odločile, da spregovorijo in širši javnosti zaupajo svoje intimne pripovedi o spolnem, fizičnem in psihičnem nasilju. V zgodbah, ki se berejo kot grozljivka, pripovedujejo o tem, kako so šle skozi pekel družinskega in partnerskega nasilja.

Svojo zgodbo je v knjigi delila tudi domačinka Simona Nina Vrabič. Odraščala je z nasiljem, saj je že dedek pretepal babico. Bila je nezakonski otrok, očeta ni poznala, mati ji ni izkazovala ljubezni. Pod svoje okrilje jo je vzela babica, jo vzgajala in skrbela zanjo. Pri 15 letih je Simona Nina spoznala bodočega moža in z njim zanosila. "Po rojstvu tretjega otroka ni bilo dneva, da me ne bi pretepel in nečesa polomil," je povedala Simona Nina Vrabič. Po 15 letih psihičnega in fizičnega nasilja je ugotovila, da je njeno prepričanje, da se vsak lahko spremeni na bolje, napačno. Primorana je bila nekaj storiti in zaprosila je za ločitev. "Strah te je, ker ne veš, kako boš preživel sebe in otroke. Dolga leta sem trpela v prepričanju, da nisem sposobna oditi in začeti znova, da si boljšega življenja ne zaslužim in da sem sama kriva za vse. Ko sem spoznala, da ne glede na to, kakšen človek si, nihče nima pravice dvigniti roke nad tabo, tedaj sem zbrala pogum in podala prijavo o nasilju in zahtevo za ločitev," pripoveduje sogovornica, ki je po ločitvi doživela še hujšo grozo. "Na sodiščih vedno znova odpiraš rane in govoriš, kaj se ti je zgodilo. Zelo sem bila razočarana nad sodišči, saj sem dobila občutek, da so sodnice bolj na strani moških in verjamejo njim," je povedala Vrabičeva in dodala: "Moje življenje je bila grozljivka, a še bolj tragična je izkušnja mojih otrok in ne morem si oprostiti, da jih nisem mogla zaščiti." Ko je njen nekdanji mož našel novo parterico, je bila vesela, a izkazalo se je, da partnerica spolno zlorablja oba mladoletna sinova. Spet je sledila borba po sodiščih, da doseže pravico in kaznuje zločin nad njenimi otroki. Kasneje je Simona Nina Vrabič spoznala drugega moškega, žal ljubosumnega in psihično nasilnega, zato je odšla tudi od njega. Danes teče peto leto, odkar je samska, brez partnerja, in kot pravi mirna, zadovoljna ter srečna. Do tega stanja pa so ji pomagali Center za socialno delo, policijska postaja in

Zgodbe fizičnega, psihičnega in spolnega nasilja Monice De La Calli, Medvoščanke Simone Nine Vrabič (spodaj na sredini) in Alenke je v knjigi z naslovom Sama si si kriva zapisala Gordana Stojiljković. / Foto: Mateja J. Potočnik

Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj Beli obroč Slovenije ter Vlasta Nussdorfer. "V času trpljenja nisem imela nikogar od bližnjih, na kogar bi se lahko obrnila, mu zaupala in ga prosila za pomoč. Mama mi je dejala, kakor si si postlala, tako boš spala. Zato gre resnično velika zahvala omenjenim ustanovam in osebam. Brez njih me danes tukaj ne bi bilo. Ali bi bila v psihiatrični ustanovi ali pokojna," je povedala in še enkrat poudarila temeljno sporočilo svoje zgodbe in knjige: "Vsako nasilje se da ustaviti, če zmoreš potrkati na prava vrata. Ženske si nismo same krive!"

Simona Nina Vrabič je ob koncu še poudarila, da je v Sloveniji nasilja in tudi spolnih zlorab otrok, mlajših od 15 let, veliko. "A se o tem ne govori, kar je ključna napaka," je dejala in dodala, da je v stanju, v katerem smo se znašli, ko smo zaradi koronavirusa primorani biti doma, zaprti med štirimi stenami in v nenehnem kontaktu s partnerjem in družino, nasilja še več. "Pogum, moč in samozavest so ključni, da se nasilju upreš," je svetovala vsem trpinčenim ženskam. Da pa bi se stanje v družbi začelo spreminjati in bi bilo nasilja manj, je po njenih besedah ključna sprememba zakonodaje, ki bi morala biti mnogo strožja do nasilnežev. "O tovrstnih temah je treba v javnosti govoriti na glas, saj se zakoni sami od sebe ne bodo spremenili. Pomembno je tudi, da že v šolah spregovorijo o vseh vrstah nasilja in otroke poučijo, kaj je dovoljeno in kaj ne. Nasilje se namreč ne sme dogajati nikomur, ne ženskam ne moškim ne otrokom. Noben človek si ga ne zasluži," je sklenila Simona Nina Vrabič.

Ko srce preprosto ne more brez gledališča

Katja Kutnjak iz Smlednika je ena tistih igralk, ki so na medvoški ljubiteljski gledališki sceni nepogrešljive. V zadnjih dvajsetih letih je uprizorila kopico vlog na različnih odrih – v Pirničah, Smledniku, Kranju in še kje. Njena ljuba skupina je seveda tista iz KUD Fofité.

IGOR KAVČIČ

Kakšno je nebo nad Smlednikom ali kako zaprisežena ljubiteljska gledališka igralka preživlja čas v znamenju #ostanidoma?

Že 47 let opazujem nebo nad Smlednikom in moram priznati, da tako mirno in tiho še ni bilo. Moj dan se začne okoli pete ure zjutraj in to zdaj je balzam za mojo dušo, popoln mir brez ropota avtomobilov ... obožujem.

Prvi pomladni dnevi so ravno pravi čas za dokončanje in premiero aktualne gledališke produkcije. Ste bili v zadnjem času vključeni v študij kakšne predstave?

Res je, ta čas je čas za premiere, žal to sezono ne bomo postavili ničesar novega na oder. Se pa porajajo zanimive ideje, za katere sem prepričana, da bodo prišle na dan, ko se bo zaključila karantena. Vsi že komaj čakamo, da ga bomo spet lahko "lomili" na odru, ki nam je drugi dom.

Torej se igralska skupina KUD Fofité po šoku ob smrti hišnega režiserja Braneta Kraljeviča pred letom in pol ponovno vrača v razširjeni zasedbi?

Z Janezom Vencljem v predstavi Vaje za tesnobo

Katja Kutnjak / Fotografije: osebni arhiv

»Pri dvanajstih sem v pravljici Najlepša roža prvič stopila na oder, takrat s skupino sošolcev v domačem Smledniku. Takratni režiser je rekel: "Igraj, kakor hočeš." Nobenega nasveta, nič napotkov. A igro smo izpeljali, vsi še čisti laiki.«

Z Branetom Kraljevičem sem sodelovala 15 let, in ja, res je bil velik šok in izguba za celo našo ekipo. Bil je gonilna sila in ob njegovi smrti smo obstali. Vsi vemo, da bi tudi on želel, da nadaljujemo, ampak enostavno je bil to res velik šok. Nismo pa obupali in gremo naprej. In nikoli ga ne bomo pozabili, dal nam je ogromno znanja in zaradi njega še bolj ljubim gledališče. Vedno bo naš Brane, ki nas je zalotil tudi, ko smo hoteli narediti kaj po svoje. Pogrešamo ga vsakič, ko pomislimo na gledališče. In vem, da ga imamo vsi resnično radi.

Vrniva se tudi midva k vašim začetkom. Kaj je bilo tisto, kar je Katji prišepnilo: "Igranje – to je nekaj zate?"

Ha ha, to je bilo pri mojih 12 letih, ko sem prvič stopila na oder, takrat v domačem Smledniku. Igrali smo igro Najlepša roža in je takratni režiser rekel: "Igraj, kakor hočeš." Nobenega nasveta, nič napotkov. A igro smo izpeljali, vsi še čisti laiki. Zato mi je bilo potem v veliko veselje sodelovati najprej s Petrom Militarovom in kasneje z Branetom Kraljevičem. Oba sta res z dušo predajala znanje in izkušnje in iz mene znala pridobiti užitek, ki ga lahko doživiš samo na odru. Hvala obema.

Pa vendar, so vam željo po nastopanju, igranju privzgojili že kot otroku doma?

V bistvu nismo nikoli v družini imeli nekih gledaliških potencialov, smo pa od nekdaj družina "za hece". Skeči so del nas, kaj več pa ne. Je pa res, da vsi radi obiskujemo gledališke predstave. Ker so žive.

Se spomnite svojega prvega nastopa, prvega odra, prve predstave? Kako vam je uspela?

Kot rečeno, je bila to kitajska pravljica Najlepša roža. Zame kot 12-letnico je bila to zanimiva izkušnja, ki sem jo doživela skupaj s sošolci in člani takratnega Kulturnega društva Smlednik. Od cele ekipe se danes nihče več ne ukvarja

z gledališčem, meni pa se je oder usedel v srce. Predstava je uspela, ker smo združili moči in na vasi je to takrat nekaj pomenilo. To so res lepi spomini.

Pred kakimi dvajsetimi leti ste tudi obiskovali takrat zelo uspešno in priznano dramsko šolo Barice Blenkuš, iz katere so prihajali mnogi danes uspešni igralci ljubiteljskih odrov, ki jih v epizodnih vlogah videvamo tudi v televizijskih nadaljevankah. Kako ste vi doživljali ta "učna leta"?

To šolo sem obiskovala kar štiri leta. Dobili naj bi celo certifikat, ki pa ga država kasneje ni podelila. Znanja smo dobili kar nekaj, se je pa kasneje pokazalo, da to ni dovolj. Velikokrat sem na avdicijah izpadla ravno zaradi tega, ker nimam uradno priznane šole. Kar pa se same šole tiče, jo lahko samo pohvalim. Sodelovati z ljudmi, ki ti dajo znanje in predajo izkušnje, je res nekaj, česar ti ne more dati noben certifikat. Hvaležna sem in ni mi žal, da sem bila del te šole.

Zadnjih deset, petnajst let vsako leto igrate vsaj v eni produkciji, v Fofitéju, v igrah na prostem v Smledniku, v BB Teatru v Kranju ... Bi vam manjkalo – stopiti na oder pred publiko?

Ko te oder zasvoji, te zasvoji. Leta 2004, ko sem rodila svojo punčico, sem se umaknila iz sveta teatra, ampak ni šlo. Srce je želelo oder in ga ponovno dobilo, na njem sem jaz doma.

Ko vam misli uidejo nazaj k likom, ki ste jih odigrali – naj bo to neprilagojeni divjak Kaliban v Shakespearovem Viharju, fina gospa Prentice v komediji Kaj je videl batler ali pa mat v ljudski igri Anže an Micka ... – kdaj se vam v spominu najbolj zaiskrijo (ali orosijo) oči, češ to je bila res vloga zame?

Katja pravi, da je bilo nekoč davno, ko je pri dvanajstih letih nastopila v predstavi Najlepša roža.

»Ko te oder zasvoji, te zasvoji. Leta 2004, ko sem rodila svojo punčico, sem se umaknila iz sveta teatra, ampak ni šlo. Srce je želelo oder in ga ponovno dobilo – na njem sem jaz doma.«

Kaliban? Na živce mi je šel od samega začetka (smeh), nisem ga vzljubila na prvo žogo, danes pa bi ga takoj in z velikim veseljem spet odigrala. To je bila ena boljših vlog. Vlogo mame in babice sem pa dobivala takoj po svojem štiridesetem letu ... (smeh) Je pa res, da je vsaka vloga nekaj posebnega, z vsako se spopadeš in želiš priti v njeno bit. Tudi ko sem igrala drevo – ja, bilo je nekaj posebnega.

V igri Anže an Micka se na odru preizkusi tudi vaša hči Sara, ki je kasneje kot otrok pojavi tudi v drami Kos? Govoriva o zgodbi o drevesu in jabolku?

Takrat sva prvič skupaj stali na odru. Lep občutek. Z mano je bila v gledališču že v "lupinici". Vedno je šla z mano na vaje, nikdar pa je nisem silila, da postane igralka. Z leti je sama prišla do tega, da je to nekaj lepega, da želi ustvarjati in v tem uživa. Prišel je čas, da se odloči, kam naprej, in se je vpisala na srednjo šolo na umetniško gimnazijo, ki jo zdaj obiskuje z vso resnostjo. Na žalost v trenutnih razmerah ne morejo izpeljati produkcije, kar so si vsi nadvse želeli – biti na odru. Ampak tudi to bo.

Torej vam lahko da tudi kakšen nasvet? Bi ga mama sprejela – oziroma ga sprejme?

Seveda je bolj pametna kot mami. (smeh) Pogovarjava se, skupaj predelujeva besedila, si "mečeva" dialoge in razpravljava, kaj hudiča neki stavek pomeni. Tudi mladi imajo pamet in svoje razmišljanje, ki ga z veseljem sprejmem.

V vaši ta trenutek zadnji predstavi Vaja zbora v Smledniku ste pokazali tudi svoj pevski talent. Bolj za predstavo ali veljate tudi za eno tistih, ki pod prho kaj zapoje?

Samo pod prho (smeh) ... Ampak če se mora, se pač mora. Upam, da ni kdo ušel zaradi mojega petja ... Se mu na tem mestu iskreno opravičujem. Mislim, da nimam posluha, čeprav mi je gospa Jevnikar v šoli lepo povedala, da ima vsak človek posluh – samo zvaditi ga je treba.

Imam občutek, da misel, da ko enkrat stopiš na oder, ti ta zleze pod kožo, tudi pri vas še kako velja?

Ko ljubiš, ljubiš ... Jaz ljubim oder in vso zmešano situacijo ob nastajanju vsakokratne predstave. Ko se ta rodi, sem srečna.

V vlogi čedne policistke v predstavi Robinzoni in dekleti, ki so jo leta 2011 igrali na prostem v Pirničah.

Bivališča Branislave Sušnik objavljajo na spletu

Na stoti rojstni dan dr. Branislave Sušnik so zagnali spletni portal, na katerem bodo v tridesetih dneh razprli pogled na bivališča te izjemne znanstvenice.

MAJA BERTONCELJ

Konec marca, natančneje 28. marca, je bilo sto let od rojstva antropologinje, jezikoslovke in raziskovalke Branislave Sušnik (1920–1996), ki se je rodila v Medvodah. Obeleževanje stote obletnice njenega rojstva v nacionalnem in mednarodnem okviru so začeli prav v njenem rojstnem kraju, a na drugačen način, kot je bilo načrtovano.

Zaradi koronavirusa so prireditev morali odpovedati, prav tako niso odkrili njene spominske plošče, so pa natanko sto let po njenem rojstvu zagnali portal https://branislavasusnik.wordpress.com/. Gre za dvojezično spletno stran, ki so jo poimenovali Bivališča Branislave Sušnik. "Na njem bomo postopno, vsak dan z eno objavo, v tridesetih dneh razprli pogled na metaforična bivališča Branislave Sušnik: njeno rojstno hišo, rojstni kraj, jezike, ki jih je govorila in preučevala, knjige in besedila, ki jih je napisala, pa tudi na podobe, obeležitve, spomenike, besedila in spomine, ki govorijo o njej. Na portalu bomo predstavili rezultate lastnega dveletnega raziskovanja in opozorili na umetniška, antropološka, raziskovalna dela različnih umetnikov in raziskovalcev, ki so se v Sloveniji in po svetu ukvarjali z življenjem in delom Branislave Sušnik," je pojasnila Barbara Pregelj iz medvoške Založbe Malinc, ki portal pripravlja v sodelovanju s Franciscom Tomsichem in Henrike von Dewitz. To je le ena izmed aktivnosti iz sklopa obeležitve obletnice njenega rojstva, ki jo v Medvodah koordinira in pripravlja Javni zavod Sotočje skupaj z Občino Medvode in drugimi organizatorji. S tem se Medvode pridružujejo praznovanju, ki ga z več različnimi projekti in dogodki v letu 2020 pripravljata Slovenija in Paragvaj, kjer je dr. Branislava Sušnik delala in pustila velik pečat.

Slovenski etnografski muzej pripravlja osrednjo mednarodno razstavo z naslovom La Doktora, slovenska raziskovalka v Paragvaju, odprtje katere je načrtovano v novembru. Tudi ministrstvo za zunanje zadeve bo Sušnikovi posebno pozornost namenilo s prireditvami na nekaterih diplomatsko-konzularnih predstavništvih in s posebnim mestom v okviru Mednarodne konference Dnevi Latinske Amerike in Karibov 2020 ("LACDays2020"), ki bo v novembru v Ljubljani. Kot poudarjajo, Sušnikova danes predstavlja vzor možnega osebnega in strokovnega razvoja posameznika, še posebno za dekleta in za mlade, ki se zaradi vojn znajdejo v primežu hudih socialnih stisk ter si želijo samostojnosti in strokovnega opolnomočenja. Vrednote, ki se odražajo v njenem delu in načinu življenja, Slovenija pozdravlja in jih želi obeležiti na poseben način. Praznovanje jubileja poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Stoto obletnico rojstva dr. Branislave Sušnik bo obeležil tudi Slovenski etnografski muzej, in sicer z osrednjo mednarodno razstavo z naslovom La Doktora, slovenska raziskovalka v Paragvaju, odprtje katere je načrtovano v novembru. / Foto: arhiv Slovenskega etnografskega muzeja

Zahvala

Družina Plešec, Bizantova c. 16, se zahvaljuje gasilskim društvom PGD Preska - Medvode, Zg. Pirniče, Sora, Smlednik in Zbilje za gašenje požara, požarno stražo, odpravljanje posledic požara in prekrivanje strehe. Iskrena hvala za vso vašo pomoč! Zahvaljujemo se g. županu Nejcu Smoletu za moralno podporo in ponujeno pomoč že v času požara. G. župniku Juretu Koželju se zahvaljujemo za izraženo skrb in podporo.

Zahvaljujemo se Policiji, da je poskrbela za varnost in za ostalo opravljeno delo, in Civilni zaščiti za nenehno spremljanje, ponujeno nastanitev in vso pomoč. Avtoprevozništvu Trampuš hvala za opravljene prevoze. Najlepša hvala sorodnikom, prijateljem, kolegom in kolegicam, sosedom in sokrajanom za pomoč pri odpravljanju posledic požara. Vsem, ki ste nam v teh težkih dneh pomagali, se iskreno zahvaljujemo za vso pomoč, podporo in spodbudne besede. Hvaležna družina Plešec

ktvmedvode
vodami
kabelska televizija medvode
cesta komandanta staneta 12, 1215 medvode
telefon: 01 36 19 580, telefax: 01 36 19 584
e-pošta: info@tv-m.si, http://www.tv-m.si
vse novice tudi na naši prenovljeni spletni strani
www.tv-m.si
oddaje na youtube kanalu: /novicemedvodami
obiščite tudi naš facebook: /tvmedvode

Knjižnica ostaja en majhen otok normalnosti

Tako pravi Igor Podbrežnik, direktor Knjižnice Medvode. Njena vrata obiskovalcem ostajajo zaprta, od 6. aprila pa lahko knjige, ki jih nujno potrebujete, naročite na spletnem servisu Moja knjižnica.

MAJA BERTONCELJ

Svoja vrata je s 16. marcem zaprla tudi Knjižnica Medvode.

VZPOSTAVILI DEŽURSTVO

"Ukrepe v zvezi s pojavom koronavirusa (SARS-CoV-2) v Knjižnici Medvode načrtno izvajamo že od 25. februarja, ko je župan Nejc Smole javne in zasebne zavode iz občine Medvode povabil na posvet o preventivnih ukrepih. V knjižnici smo uvedli predlagane preventivne ukrepe, namenjene zaščiti zaposlenih in uporabnikov. Ukrepe smo s časom stopnjevali, dokler nismo odpovedali vseh dogodkov, v procesu izposoje pa smo zahtevali dosledno razkuževanje rok in ustrezen fizični odmik med uporabniki in zaposlenimi. V četrtek, 12. marca, smo se na razširjenem štabu Civilne zaščite dogovorili za delovanje knjižnice v času od 16. marca, pri čemer smo podprli pričakovanje župana, da knjižnica ostane otok normalnosti v tej težki preizkušnji za naš narod. Dogovorili smo se, da storitev izposoje zaključimo v petek, 13. marca, ko je bil obisk naše knjižnice izjemen, od ponedeljka dalje pa omogočamo zgolj izposojo gradiva na dom. Več kot polovica zaposlenih se je javila za prostovoljce v Civilni zaščiti, saj smo v knjižnici prepričani, da moramo biti z občani povezani v dobrih in tudi v slabih časih. Vedeti moramo, da je občina naš ustanovitelj in pretežni financer naših virov, zato je prav, da se knjižničarji tega zavedamo tudi v teh dneh, ko smo pred veliko preizkušnjo solidarnosti in človečnosti," je tok dogajanja pojasnil Igor Podbrežnik, direktor Knjižnice Medvode.

Načrtovali so torej, da bo izposoja knjig kljub situaciji možna na dom, a prišlo je do spremembe. "Žal zdravstvena inšpekcija, ki je bila s strani zaskrbljene občanke opozorjena, da knjižnica še vedno v omejenem obsegu zagotavlja storitve izposoje, ni želela prisluhniti našim argumentom. Zahtevali so, da omejeno dejavnost izposoje prenehamo, kar smo 17. marca upoštevali. Od takrat dalje zagotavljamo dežurstvo in tako ostajamo v stiku z našimi uporabniki, jih informiramo, se z njimi pogovarjamo, jim podaljšujemo izposojeno gradivo, ki ga lahko tudi varno vračajo v knjižni nabiralnik," je pojasnil Podbrežnik.

Kot pravi, številni klici njihovih uporabnikov, teh je bilo vsak dan več kot sto, potrjujejo, kako pomembna je knjiga, zlasti v tem času: "Prav zato smo se obrnili na Nacionalni inštitut za javno zdravje, kjer so presodili, da storitev izposoje gradiva na dom lahko izvajamo, če upoštevamo navodila, ki so jih njihovi strokovnjaki pripravili za spletno prodajo blaga po pošti. Potrditev, da lahko ponovno vzpostavimo svojo dejavnost, ki je sicer omejena na bolj nujne želje in potrebe, pa vendar dobrodošla za naše uporabnike, da ne ostanejo povsem brez branja, smo prejeli tudi s strani zdravstvene inšpekcije. S 6. aprilom lahko knjige, ki jih nujno potrebujete, naročite na servisu Moja knjižnica. Gradivo bodo starejšim od 65 let in invalidom na dom dostavili prostovoljci Centra kriznega odziva pri štabu Civilne zaščite Občine Medvode. Naša odzivnost na potrebe po gradivu bo seveda odvisna od obsega povpraševanja in zmogljivosti Centra kriznega odziva."

IZJEMEN PORAST IZPOSOJE E-KNJIG

Izredne razmere in priprta vrata knjižnice so tudi priložnost za promocijo e-knjige. "Tako se je v zadnjih dveh tednih marca izjemno povečala izposoja e-knjig na knjižničnem portalu Biblos, kjer je na voljo več kot sedemsto naslovov. Da bi to gradivo postalo dostopno najširšemu krogu potencialnih uporabnikov, smo pripravili možnost e-vpisa v našo knjižnico, dokupili pa smo tudi še dodatne licence e-knjig, po katerih trenutno bralci najbolj posegajo. Poskrbeli bomo seveda tudi za manj vešče uporabnike, da se spoznajo z uporabo te vrste knjižničnega gradiva, in jim pomagali pri prvih korakih v svet e-knjig," je še povedal Podbrežnik.

Bralce Sotočja je povabil tudi na spletno stran knjižnice, kjer lahko dostopate do pravljic za otroke in odrasle ter pesmi, ki jih pripoveduje njihova bibliotekarka Mirjam Slanovec. Je izjemno ustvarjalna in vsak dan pripravi novo presenečenje. "Spoštovani občani, knjižnica ostaja z vami in poskuša biti en majhen otok normalnosti v tej preizkušnji, ki je doletela ves svet. Želimo, da se vsi zdravi vrnete v svojo knjižnico, ko vam jo bomo lahko spet na stežaj odprli," je še zaključil Podbrežnik.

Knjižnica Medvode ostaja v stiku z občani – tudi na spletni strani, kjer lahko dostopate do pravljic za otroke in odrasle ter pesmi, ki jih pripoveduje njihova bibliotekarka Mirjam Slanovec. /Foto: Peter Košenina

Priložnost, da se kot družina še bolj povežemo

Kako v času koronavirusa poteka družinsko življenje, smo preverili pri osemčlanski družini Jezeršek, kjer se štirje otroci šolajo na daljavo, dva sta predšolska.

MAJA BERTONCELJ

Del vsakdana družine Jezeršek v času koronavirusa

V času koronavirisa se je življenje po družinah močno spremenilo. Pogledali smo, kako poteka v osemčlanski družini Jezeršek iz Žlebov, kako so se organizirali, da lahko vsak opravi svoje delo, kako skrbijo za sožitje ...

"Je kar projekt, da se znamo dobro organizirati in da delo vsakega nemoteno teče. Dogovorili smo se za uro, kdaj imamo skupen zajtrk in kosilo. Šolarji ob osmih zjutraj začnejo učenje. Dnevi so čez teden zapolnjeni predvsem z delom in učenjem na daljavo. Popoldan je več prostega časa, ob večerih pa imamo skupno molitev in pogovor. Včasih pogledamo kakšen film ali risanko. Konci tedna so prosti, namenjeni predvsem sprostitvi v naravi," je povedala Anita Jezeršek, ki ima z možem šest otrok. Štirje se šolajo na daljavo, dva sta predšolska. "Najstarejši trije (dijak in študentki) si delo organizirajo sami, imajo pa večinoma video predavanja. Pri delu so samostojni in moje pomoči skoraj ne potrebujejo. Pri osnovnošolcu je treba več nadzora in pomoči. Učenje si razporedi po urniku za tisti dan. Na začetku sem bila več zraven, da sem tudi sama spoznala način šolanja na daljavo; tudi zato, da se vzpostavi rutina dela. Zdaj dela sam, kar se mi zdi pomembno z vidika samostojnosti in odgovornosti. Na koncu dneva vse pregledava, in če kaj manjka, mora narediti do večera ali pa naslednji dan toliko več. To zahteva tudi od mene precej vztrajnosti, saj si hitro izmisli kaj, da mu ne bi bilo treba. Včasih pride kakšen dan, ko je nalog in vsebin pri vseh predmetih res veliko," pojasni.

Učitelji imajo različne načine poučevanja na daljavo. "V OŠ Preska so navodila za delo podana v spletni učilnici. Dobro je, ker je za vsak predmet po tednih in dnevih zapisano, kaj je treba narediti, tako da lahko pregleduješ za nazaj. Vsak učitelj ima svoj način. Nekateri napišejo povzetke snovi ali kaj si morajo zapisati v zvezek, nekateri uporabljajo predstavitve v PowerPointu, drugi videokonferenco, e-učbenik in interaktivne vaje, delovne liste, YouTube ..." pove. O pouku na daljavo smo vprašali tudi otroke. "Všeč mi je, če učiteljica ali učitelj napiše jasna navodila, kaj je treba napisati v zvezek, na kateri strani v učbeniku moramo predelati snov ali katere strani v delovnem zvezku naj rešimo. Če je napisano po točkah ali korakih, mi je lažje spremljati, kaj sem že naredil in kaj še moram. Všeč mi je video srečanje z učiteljico in sošolci in predstavitve snovi v PowerPointu," je dejal Filip, Martin pa: "Najboljše so mi video konference, ker lahko vmes med razlago kaj vprašamo. Pomembno je, da dobimo jasna navodila za delo ter da ni preveč vsebin in nalog naenkrat." Posebno skrb potrebuje tudi Anja, ki ima posebne potrebe. Jeseni bo šla v šolo. "Potrebuje celotno oskrbo in pomoč, zato sem v tem času še posebno vpeta v delo z njo. Pogrešamo strokovne terapije, ki jih zdaj ni, saj so zanjo še kako pomembne, da se vzdržuje njeno stanje," tudi pove Anita Jezeršek. Pri Jezerškovih bodo jeseni imeli kar dva prvošolčka.

»Čas, v katerem smo se znašli, je hkrati izziv in priložnost, da se kot družina še bolj povežemo, da skupaj ustvarjamo, se pogovarjamo, spodbujamo.«

Veliko časa v teh tednih preživijo tudi v naravi. "K sreči imamo okrog hiše veliko vrta in gozda, tako da je zaposlitvenih idej in aktivnosti na pretek. Radi smo zunaj in tudi dela na vrtu je zdaj veliko. Otroci imajo odgovornost in skrb za kokoši, psa in mačka. Ekipne igre, predvsem z žogo, so redno na dnevnem redu. Otroci imajo tudi zadolžitve pri gospodinjskih opravilih. Zvečer pa kakšna knjiga, družabne igre ali film," pove. Predvsem ob koncih tednov se odpravijo tudi na kakšen sprehod na bližnji hrib. "Enkrat se je pa res zgodilo, ko smo šli mimo ene hiše in so zmajevali z glavo, da ne upoštevamo pravil, pa smo jim prijazno razložili, da smo vsi iz ene družine," doda zanimivost.

V tem času je še posebno pomembna sloga znotraj družin. Kako za to skrbijo pri Jezerškovih? "Čas, v katerem smo se znašli, je hkrati izziv in priložnost, da se kot družina še bolj povežemo, da skupaj ustvarjamo, se pogovarjamo, spodbujamo. Seveda brez strpnosti in prilagajanja ne gre. Zato je še toliko bolj pomembno, da najdemo pravo razmerje med družino, delom in časom zase ter da pravilno postavimo prioritete."

Za konec Anita dodaja še sporočilo bralcem Sotočja v teh časih: "Da bi ta čas znali osmisliti, da bi se znali umiriti, narediti kaj za osebno rast, da bi znali biti čuječi in gledati s srcem. Naj vsak posameznik prispeva k skupnemu dobremu za družbo in našo prihodnost. Upoštevajmo navodila za preprečevanje širjenja virusa, saj bomo le tako lahko kmalu spet objeli sorodnike, stisnili roko prijatelju, odkrivali nove kraje in doživljali nepozabne trenutke."

Stanovalci se s svojci vidijo s pomočjo videoklica

Stroge ukrepe so v času koronavirusa uvedli tudi v Centru starejših Medvode.

MAJA BERTONCELJ

Koronavirus je še posebno nevaren in smrten za starejše. Podatki o okužbah prihajajo iz vse več domov starejših občanov. Na dan oddaje Sotočja v tiskarno med njimi Centra starejših Medvode ni bilo. Na začetku preteklega tedna smo se pogovarjali z Blažem Razvornikom, direktorjem Centra starejših Medvode.

Koliko je v Centru starejših Medvode stanovalcev in koliko zaposlenih? Je kadra dovolj?

Trenutno je v Centru starejših Medvode 198 stanovalcev ter 109 zaposlenih. Za zdaj smo še vsi zdravi in delamo ter stanovalcem zagotavljamo vse, kar potrebujejo. Nekaj problemov imamo s prihodom na delo, to pa rešujemo tako, da po tiste, ki nimajo prevoza ali se ne morejo pripeljati s sodelavcem, hodijo vzdrževalci s kombijem.

Kakšne ukrepe ste uvedli v času koronavirusa, kako ste se odzvali?

V tem času je Deos zaprt za vse obiskovalce že peti teden, izvajamo pa vse ukrepe po nasvetu pristojnih institucij. To pomeni, da prostore intenzivno razkužujemo, predvsem najbolj izpostavljene dele, npr. kljuke, ograje, dvigala ... Vsa dostava je preusmerjena skozi garažo Centra, kjer blago odleži 72 ur, preden ga razpakiramo. Stanovalci imajo vso prehrano v svojih sobah in tudi svetovano jim je, da se zadržujejo v sobah, kar jih večina tudi spoštuje. Nekateri gredo na kratek sprehod v park, ki smo ga s pomočjo Civilne zaščite ogradili, da ni mogoč stik z drugimi prebivalci Medvod. Tudi stanovalcem vsakodnevno razlagamo in jih opominjamo na higieno kašlja, razkuževanja rok in ohranjanje razdalje med ljudmi. Zaposlene smo opremili s potrebno zaščitno opremo in jih prav tako vsakodnevno opozarjamo, naj spoštujejo pravila, ki so sprejeta, tako doma kot v službi. Ob prihodu in odhodu iz službe si morajo razkužiti obuvala in roke, nadeti masko, izmerimo jim temperaturo ter vsakodnevno izpolnijo vprašalnik o svojem zdravstvenem stanju. Zagotavljamo sledljivost vsakega posameznega zaposlenega po Centru, da bomo lahko v primeru okužbe ukrepali. Skratka, delamo vse, kar je znano in priporočeno, da bi preprečili vstop virusa v naš Center.

»Vse sile smo usmerili v pogovore s stanovalci, tako da jih poskusimo zamotiti in jih odvrniti od razmišljanja o tej situaciji.«

V Centru starejših Medvode je skoraj dvesto stanovalcev in več kot sto zaposlenih. Tudi oni sporočajo, da ostanite doma. / Foto: arhiv Deosa, Centra starejših Medvode

Kako poteka delo?

Vse zunanje aktivnosti, kot sta Aktiven dan in Aktivno varstvo (dnevno varstvo) so odpovedane, prav tako so odpovedane vse skupinske dejavnosti. Vsi delovni terapevti, fizioterapevtka, animatorja in javna delavca so se usmerili v individualne terapije. To pomeni, da s stanovalci delamo po sobah oz. jim ob lepem vremenu peljemo v park ob ohranjanju primerne razdalje.

Kakšno je razpoloženje stanovalcev?

Glede na to, da že tako dolgo nimajo neposrednega stika s svojci in prijatelji, je razpoloženje dobro. Vse sile smo v zadnjem obdobju usmerili v pogovore s stanovalci, tako da jih poskusimo zamotiti in jih odvrniti od razmišljanja o tej situaciji. Večina stanovalcev sprejema to osamitev kot nujno zlo, so pa tudi takšni, ki tega ne razumejo ali pa nočejo razumeti.

Kako poteka komunikacija stanovalcev z domačimi?

Komunikacija večinoma poteka po telefonu. Tistim, ki telefona nimajo, pa tudi tistim, ki ga imajo, omogočamo komunikacijo s svojci s pomočjo videoklica ali aplikacij Viber, Skype ... Stanovalci in svojci so zelo veseli, ko se vidijo na takšen način. Če ima kdo od stanovalcev rojstni dan, ga povežemo s svojci, da mu lahko voščijo, pa tudi svojci po elektronski pošti pošljejo kakšen sestavek ali sliko, ki jo natisnemo in predamo stanovalcu. Za takšno komunikacijo se moramo zahvaliti Telekomu Slovenije, ki nam je v brezplačni najem do 30. junija predal tri pametne telefone, s katerimi lahko kvalitetno komuniciramo.

Vaša želja?

Tako zaposleni kot stanovalci si želimo, da ostanemo zdravi.

Pogovor dobro dene duši

V Smledniku v sklopu Župnijske karitas že deset let deluje skupina Pogovor za dušo.

MARJETA ŽEBOVEC
FOTO: **ARHIV MILENE STARE**

Na Dobrovi pri Ljubljani pri Marijini kapelici; prva z desne je voditeljica Milena.

Potem ko so v župniji Smlednik leta 2009 ustanovili Župnijsko karitas, se je kmalu močno izrazila želja po preprosti skupini za pogovor. Milena Stare, ki jo že ves čas vodi, si je zamislila, kako bi potekali pogovori, pogovorila se je z nekaj prijateljicami in začele so se dobivati. Ja, večinoma so ženske, le kdaj pa kdaj gre z njimi na izlet ali romanje kakšen možakar. In skupina se zdaj zbira že deset let.

Skupini so dali ime Pogovor za dušo, dobivajo pa se enkrat mesečno. V hladnejših mesecih se zbirajo v prostoru Karitas in se pogovarjajo o določeni temi. Izbirajo jih po aktualnosti – tako o dogajanjih pri posameznih udeleženkah kot o praznikih. Včasih se tema "dobro prime" in se razvije živahen pogovor, drugič pa začnejo pri določeni temi, končajo pa ob čisto drugi. Voditeljica Milena pri pripravljanju tem predvsem poudarja sodelovanje dveh članic: Rezke in Irene. Pri pogovorih se trdno držijo svojih načel: da se medsebojno poslušajo, so spoštljive, vedno pa jih vodijo vera, upanje in ljubezen. Pomembno pa je tudi to, kar je ob četrti obletnici Albina napisala v pozdravni nagovor: "Določene stvari pa naj bi tu ostale, saj te debele stene vseh skrivnosti ne bodo ljudem izdale. Ker ste se dogovora držale, ste prijateljice postale."

V poletnem času se pogosto odpravijo na izlet ali romanje.

PRIJAVNICA ZA OCENJEVANJE »MOJA DEŽELA, LEPA IN GOSTOLJUBNA 2020«

Podatki o predlagatelju:

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Pošta: .....

Telefonska številka: .....

Elektronski naslov: .....

Kategorija:

Zasebne hiše (zgrajene do leta 1956, standardna grdanja, nova, moderna gradnja): .....

Gostinski objekti: .....

Tematske poti: .....

Turistični objekti: .....

Javni objekti /kulturni, športni, gasilski .../: .....

Javne površine /zelenice, parki .../: .....

Infrastrukturni objekti /križišča, krožišče, mostovi, drogovi/: .....

Šole in zavodi: .....

Kmetijski objekti – kmetije: .....

Industrijsko-podjetniški objekti: .....

Izletniški kraji: .....

Naravna in kulturna dediščina: .....

Prenočitveni objekti: .....

Posebna priznanje na področju turizma in gostinstva v občini: .....

Vrtovi: .....

Balkoni: .....

Izjava predlagatelja: podpisani dajem Turistični zvezi Medvode soglasje, da obdeluje moje osebne podatke, navedene v prijavnici. Turistična zveza Medvode, Cesta komandanta Staneta 12, Medvode, D.Š.: 60592389 bo v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07) varoval zbirko osebnih podatkov in jo uporabljal zgolj za namen tekmovanja Moja dežela, lepa in gostoljubna 2020. V prijavnici se uporabljajo ime, priimek, naslov, telefonska številka in elektronski naslov predlagatelja.
Zbirka se uporablja do konca leta 2020. Predlagatelj ima možnost preklica tega predloga.

Kraj in datum: *Podpis predlagatelja:* .....

sotočje
JAVNI ZAVOD SOTOČJE MEDVODE

Turistična zveza Medvode

Zbirali bodo predloge za objekte, ki izstopajo

Akcija Moja dežela, lepa in gostoljubna v medvoški občini tudi letos bo. Akcijo že 24. leto zapored pelje Turistična zveza Medvode. Z zbiranjem predlogom bodo začeli v maju, zaključna prireditev pa bo jeseni. Kot je poudarila Vanja Ločniškar, predsednica Turistične zveze Medvode, je cilj akcije enak že od samega začetka: izboljšati kakovost življenja v svoji okolici, prispevati k večji urejenosti kraja, razvoju turizma in gostinstva ter spodbujati ekološko zavest prebivalcev za urejenost bivalne okolice v občini Medvode. Odziv na akcijo je vsako leto dober in tudi letos pričakujejo, da bo tako. Predloge boste lahko oddali v TIC Medvode ali po e-pošti tzmedvode@gmail.com do konca maja. Ocenjevanje bo potekalo v več različnih kategorijah, od stanovanjskih hiš, javnih objektov, turističnih objektov do javnih površin, izletniških krajev ... Predloge bo na terenu pregledala in ocenila posebna komisija. M. B.

Za deveto razstavo so se naučile tudi polstenja

Članice skupine za ročna dela Društva upokojencev Medvode so pripravile čudovito razstavo svojih izdelkov, ki so nastajali od oktobra. A zagodel jim jo je koronavirus, zato je bila v Knjižnici Medvode na ogled le nekaj dni. Kot pravijo, ostajajo aktivne, in ko se bodo znova lahko srečale, bodo v prostorih društva pripravile "korona razstavo".

MAJA BERTONCELJ

Razstavo so ravno v tednu ob izbruhu koronavirusa v Sloveniji na ogled postavile v Knjižnici Medvode. Uradnega odprtja s programom in predvidenim obiskom upokojencev iz pobratenega DU Kočevje zato ni bilo, razstava pa je bila na ogled le štiri dni, dokler ni medvoška knjižnica zaprla svojih vrat.
"To je bila že naša deveta razstava v Knjižnici Medvode. Letos nismo določili teme. Razstavile smo tisto, kar delamo. Prvič smo se v novi sezoni dobile oktobra in ustvarjale iz ostankov blaga. Izdelovale smo pajace. Na razstavi so bile tudi božične voščilnice. Posebne so bile v tem, da smo za vsako nakvačkale Božička. Sto petdeset takšnih smo naredile. Veliko je bilo dela. Po novem letu smo se učile polstenja, najprej mokrega, nato še suhega. Je kar zahtevno. Smo tudi kvačkale in pletle in nastali so velikonočni zajčki, različna oblačila, kot so jopice, tunike, kape, šali ... Na koncu smo se učile izdelovati še iz paus papirja. Nastali so češnjevi cvetovi. Slikarski krožek pod

Člani Društva upokojencev Medvode so se konec februarja zbrali na letnem občnem zboru. Ob koncu leta 2019 so imeli 947 članov. Aktivni so na različnih področjih.

vodstvom Renate Grmovšek pa se je predstavil z deli na pomladno tematiko. Zelo smo se potrudile, razstava je bila zelo lepa, žal pa jo je videlo zelo malo ljudi. Škoda. Seveda smo nekoliko žalostne, a z mislimi smo že v prihodnjem letu, ko bomo v Knjižnici Medvode imele jubilejno, deseto razstavo," je pojasnila Majda Tratar, vodja skupine za ročna dela. Dobivajo se vsak torek. Tako je že več kot trideset let. Enkrat mesečno imajo delavnico na izbrano temo.

Češnjevi cvetovi iz paus papirja / Foto: arhiv Majde Tratar

Razstava skupine za ročna dela Društva upokojencev Medvode v medvoški knjižnici / Foto: arhiv Majde Tratar

Ustvarjajo tudi v teh tednih, ko se ne smejo družiti v živo. "Kljub temu ostajamo povezane po telefonu in računalniku. Kar veliko delamo. Nismo se sicer pripravile na trenutno situacijo, tako da nam ni uspelo kupiti enotnega materiala. Vsaka bo v tem času naredila tisto, kar ji je najljubše. Jaz na primer klekljam. In prvič, ko se bomo lahko spet srečale v prostorih društva, bomo prinesle svoje izdelke in naredile 'korona razstavo'," je še dodala Tratarjeva. Da njihovi izdelki presenečajo, ugotavlja tudi Marija Tome, predsednica Društva upokojencev Medvode.
Medvoško društvo je največje. Ob koncu leta 2019 so imeli 947 članov, in sicer 627 žensk in 320 moških. Konec februarja so se zbrali na letnem občnem zboru. Aktivni so na številnih področjih, kot so izleti, ekskurzije Spoznavajmo svoj domači kraj, pri športni rekreaciji (balinanje, kegljanje, streljanje, planinska sekcija, imajo vadbe Starejši gibamo (plesna skupina Diamantke, telesna vadba starejših), ročna dela, ustvarjalne delavnice, likovni krožek, glasbeno-instrumentalno skupino Sončna jesen, izobraževanja, socialno dejavnost, prostovoljstvo, skupino starih ljudi za samopomoč Rožice, sodelujejo pa tudi s pobratenim Društvom upokojencev Kočevje.
Društvo upokojencev Medvode bo prihodnje leto praznovalo sedemdeset let.

Pri svojem delu res uživa

Že ko je bil majhen, je Jure Kralj rad kuhal, si pa ni nikoli mislil, da bo to njegova služba. Ko se včasih vpraša, kaj bi počel, če ne bi bil kuhar, ne najde odgovora. Bil bi kuhar, ker pri svojem delu res uživa, pride vedno do enega in istega zaključka.

ALENKA BRUN

Jureta Kralja smo prvič srečali v začetku letošnjega februarja – še pred nastalo situacijo z novim koronavirusom – v Vili Podvin v Mošnjah na Gorenjskem. Vila je takrat gostila zanimiv kulinarični večer: glavne kuhalnice so zaupali mladim in perspektivnim kuharjem, dogodek pa poimenovali 3 Chefs Juniors oziroma trije mladi kuharski mojstri. Mentorji mladih kuharjev, trije kuharski mojstri Uroš Štefelin, Igor Jagodic in Bine Volčič, so takrat sedeli med gosti in okušali jedi svojih varovancev.

Zanimivo je, da kar precej znanih in dobrih slovenskih kuharskih imen izhaja prav iz Gorenjske. Vsi trije – Štefelin, Volčič in Jagodic – so Gorenjci, bolj že ne bi mogli biti. Je pa res, da v domači regiji sedaj ustvarja samo Štefelin, druga dva pa je pot vodila v slovensko prestolnico. In tudi po kuhinji se fantje razlikujejo. Vsak ima svoj podpis na kulinaričnem zemljevidu Slovenije. In verjetno bodo nekaj tega podpisa prenesli tudi na svoje varovance.

Štiriindvajsetletni Jure je doma iz Zbilj, na dogodku pa se je predstavil s hladno in toplo predjedjo. Dela v ljubljanskem Strelcu kot t. i. sous-chef, njegov mentor je tako Igor Jagodic, prva kuhalnica omenjene restavracije.

Trenutno pa je stanje tako, da ima fant veliko časa. Razmere, ki jih je povzročila epidemija novega koronavirusa, so vsem gostinskim objektom zaprle vrata.

Jure Kralj / Foto: osebni arhiv

TRETJE LETO V STRELCU

Po osnovni šoli se je Jure odločil za vpis na gostinsko srednjo šolo v Radovljici. Vedno je občudoval delo kuharskega mojstra Igorja Jagodica. Usoda je hotela, da je že v času srednje šole lahko opravljal prakso v Strelcu. Po končani šoli je zamenjal kar nekaj restavracij po Sloveniji, tako spoznal različne načine dela, potem pa se je na koncu ustalil v Strelcu. Sicer razmišlja, da bi enkrat imel nekaj svojega, vendar meni, da je to za kuharja v njegovih letih verjetno običajno razmišljanje. Delal bi domače, preproste jedi, na bistrojski način, vendar še vedno malce drugačne, razloži.

ŽE KOT OTROK JE RAD KUHAL

»Nikoli si nisem mislil, da bo to enkrat moja služba. Nisem pa tudi nikoli imel odpora niti do pomivanja posode in sploh vsega, kar je v zvezi s kuhinjo. V kuhinji mi res ni bilo nikoli težko delati,« razlaga Jure.

Kosila je začel kuhati, ko je bil v četrtem razredu. Osnov ga je naučila mama, pa tudi babica je pustila svoj pečat. »Njene zeljne krpice so še danes nekaj najbolj-

šega. Sicer jih ni težko narediti, vendar zanje ne obstaja recept. Gre v bistvu za neke vrste "pašto", testenine z dušenim zeljem. Okus pa je rahlo sladek, ne tako kisel.«
Razmišlja, da bi babičine krpice mogoče našle prostor na enem prihodnjih krožnikov in posledično na meniju Strelca. So mu pa v osnovi bližje slane jedi kot sladke. »Pri sladkih moraš veliko tehtati, biti natančen, kar me ne privlači zelo. Če imam čas, se še nekako lotim sladice. Tudi torto sem že spekel, vendar mi je ustvarjanje slanih grižljajev res ljubše.«
Trenutno ima dovolj časa, da lahko razmišlja tudi o novih jedeh, receptih. Poudari, da Igor celotno ekipo vedno spodbuja v smeri, da razmišlja o novih jedeh. »Več glav več ve,« pravi Jure in doda, da je zelo ponosen na toplo predjed, ki je bila na meniju restavracije skoraj dve leti. Ni namreč ravno običajno, da se neka jed obdrži na meniju toliko časa. »Morski ježek s česnom, lignji, testenine, ocvrti riž in vložen čemaž,« opiše sestavine svoje predjedi, ki je seveda prej doživela kar nekaj okušanj in preizkušanj, da so bili z njo na koncu vsi zadovoljni in je dobila svoj prostor na Strelčevem jedilnem listu.

KAKO SE ROJEVAJO NOVE JEDI

»Včasih ko kaj berem, gledam kakšno kuharsko oddajo, dobim idejo; včasih se moram pa kar sam spraviti k razmišljanju. So obdobja, ko imam ogromno idej, ko jed nastane spontano, v času službe, ko imam nekaj časa vmes; s kakšno se pa ukvarjam tudi več mesecev,« pravi.
Ima knjižico, kamor jih beleži. Tam najdemo začetke, zapiske, recepture, celo sličice. »Največkrat si zapišem osnovno idejo, potem pa na koncu v devetdesetih odstotkih nastane nekaj čisto tretjega. Ker vedno stremim k res najboljšemu, lahko prvotna zamisel sploh ne obstane,« se zasmeji.

TUJINA

Juretu je blizu skandinavska kuhinja. Tudi zato, ker pri njih dajo veliko na sam odnos do zaposlenih. Kuhinja ni le kuhinja, pomembno je, da se tudi zaposleni dobro počutijo, razloži. »Veliko dajo na hrano in na ekipo.«
Pred letom dni se je izobraževal tudi na Nizozemskem. Stažiral je mesec dni v »mišelinki«, kot pravijo gostinci restavracijam, ki imajo eno ali več Michelinovih zvezdic.
Razlika je bila velika, seveda pa je treba upoštevati tudi pravila in smernice, ki jim sledijo oziroma morajo slediti tovrstne restavracije. Tako je bila izkušnja za Jureta še dodatno posebna. »Čeprav že pri nas delamo veliko, se je delalo tu še desetkrat več.« Začel je takoj, ko je stopil restavracijo, kar je bil majhen šok. »Prvi dan sem še rezal zelenjavo, drugi dan sem že sestavljal krožnike. Delali smo recimo 15 ur na dan, dva dni v tednu smo bili prosti. Zelo hitro ugotoviš, ali si iz pravega testa za delo v takšni restavraciji ali ne. Ni enostavno. Občudujem fante, ki tam delajo že nekaj let, saj smo bili zadnji dan v tednu kot zombiji,« pripoveduje. »Je kar preizkušnja. Začel sem bolj ceniti to, kar imam v Sloveniji. Pri njih sem se naučil hitrosti, postal sem bolj samozavesten. Pa tudi kakšno idejo sem dobil, tako da sem potem po vrnitvi sestavil kar nekaj krožnikov, a jih predrugačil tako, da sem jim dodal lastne zamisli.«

SEDAJ JE DOMA

In kuha vsak dan. »Kuham preprostejše jedi. Take, kot jih je včasih mami, vendar jih dodelujem, moderniziram. Uporabim včasih tudi druge sestavine, da ni vedno enako, a še vedno okusno, dobro.«
Najprej je bil šok, ko je zaradi situacije z novim koronavirusom restavracija zaprla vrata in je ostal doma. Potem se je prilagodil in v ospredje je prišla še ena njegova ljubezen: divja zelišča. Veliko je prebral in še prebira na to temo, jih pa tudi z največjim veseljem nabira. Čemaž, divji hmelj, vodna kreša, tudi brezov sok ... Z njimi ustvarja in morda nastane jed, ki jo bomo v prihodnosti lahko videli na Strelčevem meniju. Drugače pa se že od malega rad posveča ribolovu, lani je našel veselje tudi v hoji v hribe. Pomembno se mu zdi, da prosti čas še vedno lahko preživi aktivno.

ČE NE BI BIL KUHAR ...

Velikokrat razmišlja o tem, vendar bi bil težko kaj drugega, pravi. »V kuhi res uživam. Mislim, da se sploh ne vidim v čem drugem. Ko sem se odločal za srednjo šolo, sem nihal med lesarsko šolo in tem, da bi bil morda električar, potem pa sem se odločil za gostinsko, in že ko sem stopil v prostore šole, sem takoj začutil, da sem se odločil pravilno.«

ČEBULNA ENOLONČNICA S PRIDIHOM VELIKE NOČI

Jure nam je zaupal dva recepta. Prvi je idealen za po velikonočnem koncu tedna in je za približno štiri osebe. Za čebulno enolončnico s pridihom velike noči potrebujemo: kilogram različnih vrst čebule (šalotka, rdeča, bela ...), 150 g neslanega masla, tri žlice bele pšenične moke, dimljeno sladko papriko, strok česna, ostanke šunke (lahko tudi kosti od šunke), štiri žlice creme fraiche (lahko tudi kisle smetane), svež hren in svež čemaž. Čebulo olupimo in jo narežemo na tanke lističe. V loncu stopimo maslo in dodamo čebulo. Pražimo, da je čebula popolnoma prepražena – okoli ene ure. Dodamo moko in jo pražimo, da blago porjavi, dodamo dimljeno papriko, ostanke šunke, narezane na drobne kocke, in nasekljan strok česna. Vse skupaj zalijemo z vročo zelenjavno osnovo. Ko dodajamo osnovo, jo dodajamo postopoma, da dobimo gostljato teksturo. Zdaj dodamo še kosti od šunke, če jih imamo. Kuhamo 20 minut, da se moka popolnoma raztopi, po potrebi dodajamo še osnovo. Vse skupaj začinimo s soljo, poprom, limoninim sokom in sladkorjem. Posebej pripravimo creme fraiche, kamor drobno naribamo hren, solimo in popramo. Jed postrežemo v majhne skodelice. Zaključimo z žlico hrenove smetane ter sesekljanim čemažem.

JAJČNE PITE

Sestavine: 230 g moke, 50 g sladkor v prahu, 130 g neslanega masla, tri jajca, 150 ml vroče vode, 75 g sladkorja, vaniljev izvleček, 90 ml sladke smetane. Postopek: V mešalniku zmešamo moko, maslo in sladkor v prahu, da dobimo kepo testa. Testo zavijemo v folijo in ga pustimo na hladnem najmanj 30 minut. Med tem pripravimo nadev. V vroči vodi raztopimo sladkor, dodamo vaniljev izvleček ter jajca in sladko smetano. Dobro zmešamo, vendar pazimo, da ne vmešamo preveč zraka. Vse skupaj precedimo v merilni valj. Testo razvaljamo na pol centimetra debelo, izrežemo z okroglimi modelčki za piškote ter ga damo v premazan pekač za mafine – oblikujemo kot male pite. V testo vlijemo kremo do treh četrtin. Damo v segreto pečico in deset minut pečemo na 200 °C, potem pa še deset minut na 150 °C. Serviramo še mlačne.
Pite lahko pripravimo tudi kot slan prigrizek, le da namesto vode uporabimo mleko in namesto sladkorja dodamo recimo šparglje in ocvirke.

Sorškemu polju želijo vrniti vitalnost

Cilj delovanja Društva Sorško polje je povezovanje in dopolnjevanje v skrbi zase in za okolje, v katerem živimo. Njihov slogan pravi Približajmo se naravi.

MAŠA LIKOSAR, FOTO: **PRIMOŽ PIČULIN**

Na domoznanskem večeru Sorško polje, kdo bo tebe ljubil, če bom jaz ob strani stal? so se predstavili člani Društva Sorško polje.

Na februarskem domoznanskem večeru v Knjižnici Medvode z naslovom Sorško polje, kdo bo tebe ljubil, če bom jaz ob strani stal? se je predstavilo Društvo Sorško polje.

Člane društva, ki deluje od leta 2012, povezuje skupno delo na vrtovih, semenarjenje, biodinamika, permakultura, eko pridelava, tržnice in druženje, izmenjava izkušenj, ogledi dobrih praks, predavanja, kuharske delavnice ... Sodelujejo z vsemi enajstimi krajevnimi skupnostmi na Sorškem polju, ki povezujejo območje treh občin – Kranja, Medvod in Škofje Loke – in imajo več kot 20.000 prebivalcev. Njihov glavni namen je informirati in spodbuditi prebivalce Sorškega polja in širše, da se Sorškemu polju vrne vitalnost, ga razbremeni posledic intenzivnega kmetijstva in se začnejo odgovorno, okolju prijazno izkoriščati njegove naravne danosti s čim manjšimi posledicami za prihajajoče rodove. Društvo si prizadeva kmetom s Sorškega polja pomagati pri vseh fazah prehoda na ekološko kmetijstvo, hkrati pa želi zagotoviti trajen odkup lokalno pridelanih živil na lokalni ravni z organizacijo lokalnih tržnic, spodbujanjem partnerskega kmetijstva, razvijanjem ekološkega turizma in drugih trajnostnih okolju prijaznih potencialov. Kot je pojasnil predsednik Društva Sorško polje Matjaž Jerala, na ekoloških kmetijah ne uporabljajo kemičnih gnojil in škropiv, za krmo živine pa ne silaže in umetnih krmil. "Sejejo ekološka semena in sadijo ekološke sadike, tako da so pridelki bolj kvalitetni in sodijo med živo hrano," je dejal Jerala. Poslanstvo društva je poleg spodbujanja kmetov v ekološko pridelavo tudi ozaveščanje potrošnikov in vzgoja otrok. "Spodbujamo vključitev šol in vrtcev na območju Sorškega polja v projekt Šolski ekovrt v okviru Inštituta za trajnostni razvoj, katerega namen je vzpostavitev šolskih ekoloških vrtov. Trenutno je že vključen vrtec na Orehku, želimo pa si, da vrtove vzpostavijo še ostali vrtci in šole na Sorškem polju," je povedal Jerala. Društvo je v Zbiljah in Prašah vzpostavilo tudi skupna ekološka, biodinamična in permakulturna vrtova, katerih namen je pridobivanje praktičnega znanja o ekološkem, biodinamičnem in permakulturnem načinu vrtnarjenja. "Način pridelave hrane, imenovan permakultura, ki se pri nas pojavlja bolj poredko, ne pozna klasične obdelave tal, le na začetku je nujno potrebno rahljanje in zastiranje, ki omogoča tvorbo humusa. Pridelki sodijo v naravno hrano, nimajo pa posebne oznake," je pojasnil Jerala in nadaljeval: "Ideja skupnih vrtov je, da bi jih domačini vzeli za svoje in da bi jim predstavljali prostor, kjer bi se družili, izmenjevali izkušnje in razmnoževali domača semena."

Na domoznanskem večeru je Marjeta Žebovec namenila še nekaj besed pridelavi v preteklosti na Sorškem polju, Marija Novak pomenu zdrave prehrane, Tatjana Miljavec je pojasnila biodinamiko, Mirjam Kopše pa pojem botrinja. "Pri botrinji gre za skrb za mamo ob rojstvu otroka oziroma ko prispeta iz porodnišnice. Zagotoviti ji je treba kvalitetno, lokalno hrano, najbolj primerna pa so razna žita, suho sadje, čaji," je povedala Kopšetova. Marija Novak je pomembnost zdrave prehrane poudarila tako pri zdravju ljudi, živalskih vrst, kot tudi zemlje in podtalnice. Pravi, da izhod neodgovornosti na tem področju leži v praktičnem ozaveščanju pridelovalcev in potrošnikov o ekološki in biodinamični pridelavi zdrave hrane in semen avtohtonih vrst rastlin, ki so prilagojene razmeram in energijam teh krajev in zato bolj odporne proti boleznim in škodljivcem. "Najpomembnejši vir zdravja je zdrava naravna hrana, rečemo ji tudi živa hrana. Pridelana je brez kemičnih snovi, brez gensko spremenjenih organizmov, brez sevanja ali kakih drugih negativnih učinkov. Zadovolji vse potrebe človeškega organizma, to pomeni, da vsebuje vse hranilne snovi, ki jih človek potrebuje za svoj razvoj in obstoj. Odpade tudi vsa industrijsko predelana hrana, napol pripravljeni obroki in sintetični pripravki," je dejala Novakova.

Pri biodinamiki, o kateri je govorila Tatjana Miljavec, pa gre za vrtnarjenje v skladu s kozmičnimi ritmi oziroma z ritmi narave. Njene glavne prednosti so izboljševanje reproduktivne sposobnosti rastlin, zemlje ne izčrpava, ampak jo obnavlja, bogati ter kljubuje podnebnim spremembam. Biodinamika, katere osnova je setveni koledar, narekuje, da vse potrebno za vrtnarjenje dobimo v naravi, kot so na primer kompost in biodinamični preparati. Na Sorškem polju je le ena kmetija, ki kmetuje po principih biodinamike, in sicer Ekološka biodinamična kmetija Jamnik iz Podreče.

Izboljšala rezultata kariere

Biatlonca Lea Einfalt in Rok Tršan sta zadovoljna z minulo sezono in z optimizmom zreta proti novi, katere vrhunec bo svetovno prvenstvo na domači Pokljuki.

MAJA BERTONCELJ, FOTO: **TINA DOKL**

Lea Einfalt in Rok Tršan sta v pretekli sezoni pokazala napredek tako v teku kot v streljanju.

Biatlonci so sezono končali s tekmami svetovnega pokala v Kontiolahtiju na Finskem. Uspešna je bila tudi za oba Medvoščana v slovenski reprezentanci. Oba sta izboljšala rezultata kariere: Rok Tršan iz Valburge s 25. mestom, Lea Einfalt iz Zbilj pa z 29. mestom. Slednja je sploh prvič osvojila biatlonske točke svetovnega pokala.

Kako ocenjujeta končano sezono?

Rok Tršan: "S sezono sem zadovoljen, ker sem napredoval glede na pretekle. Največji napredek sem naredil v hitrosti streljanja, kjer sem bil že konkurenčen najhitrejšim strelcem v svetovnem pokalu, tudi uspešnost zadetih strelov je dobra, saj sem bil med najbolj zanesljivimi strelci sezone. Največja rezerva je še v teku s puško, tam se še ne počutim sproščeno pri tekmovalnem tempu, kot se na primer v teku brez nje. Zato sem si za cilj v poletnih mesecih zastavil, da izboljšam ta element ter ohranim uspešnost zadetih strelov in hitrost streljanja. Rezultatsko bi poudaril vse štafetne tekme, saj smo bili na vseh uvrščeni med najboljših devet. Če upoštevamo, da je na startu vedno najmanj 25 štafet, so to odlični rezultati. Kot ekipa delujemo odlično.

Lea Einfalt: "S sezono sem zadovoljna. Izpolnila sem rezultatske cilje, ki sem si jih zadala, in bila v pravem času v najboljši formi. Napredovala sem tako v teku kot tudi v streljanju. Pridobila sem že nekaj več izkušenj in nekatere stvari mi je že uspelo avtomatizirati. Lansko leto sem namreč morala misliti še na vsako podrobnost pri izvedbi strela. Želela bi si le kakšen zasledovalni nastop več, tako pa sem v sprintu prišla med šestdeset tekmovalk običajno ravno takrat, ko naprej ni bilo tega formata tekmovanja. Največji napredek sem zagotovo naredila pri streljanju, kar je bilo sicer pričakovano. Res pa je, da na treningih streljam bolje, predvsem hitreje, in tega mi letos še ni uspelo prenesti na tekmovanja. Manjka mi še nekoliko samozavesti in zaupanja vase, da znam zadeti. Čeprav sem tik pred sezono dvakrat zbolela, pa sem napredovala tudi pri teku. Počasi se telo privaja tudi na breme puške, ki ga moram sedaj prenašati s seboj. Naslednjo sezono bom zagotovo največ pozornosti namenila hitrosti streljanja in hitrejši pripravi nanj.

Kako poteka vajin trening v času koronavirusa?

Rok Tršan: "Na moj trening sam koronavirus ni imel veliko vpliva. Upošteval sem navodila in vadil sam ter tam, kjer ni bilo veliko ljudi. Dva tedna po koncu sezone sem bil še aktiven, šlo je za regeneracijske treninge, da telo pripravim na popolni počitek. Sedaj si bom vzel okrog dva tedna povsem prosto, potem pa upam, da bo stanje glede koronavirusa že boljše in bomo lahko odšli normalno na trening."

Lea Einfalt: "Z ohranjanjem kondicije kljub karanteni nimam težav. Tako ali tako je sedaj aprila čas, da se spočijemo, zato izvajam samo lažjo vadbo za svoje dobro počutje. Je pa res, da vse tole okoli virusa veliko lažje prenašam, ker sem doma na vasi, v naravi in je takoj za mojim domom gozd, kamor grem lahko na šport. Ne predstavljam pa si, da bi bila v majhnem stanovanju v mestu. Tam bi bila zgodba verjetno precej drugačna in težja."

Cilji za prihodnjo sezono?

Rok Tršan: "Najprej je cilj skozi poletje izboljšati tek s puško, nato dober prehod iz tekaških rolk na smuči in da bi bil zdrav. Cilji za zimsko sezono so uvrstitev med dvajset v svetovnem pokalu, na svetovnem prvenstvu na Pokljuki pa si želim med deset."

Lea Einfalt: "Načrt je predvsem napredovati, po korakih, tako kot je šlo do sedaj. Pri streljanju imam še veliko rezerve, tudi pri teku se po izgorelosti končno vedno bolje počutim in vem, da sem lahko še hitrejša. Za rezultatske cilje je še prezgodaj, najprej si želim čim bolje izpeljati pripravljalno obdobje. Glavni cilji sezone pa je zagotovo svetovno prvenstvo na domači Pokljuki, kamor želim priti v najboljši pripravljenosti, kar se bo dalo. S trenerko Andrejo Mali zelo dobro sodelujeva in ji resnično zaupam, tako da če ne bom imela kakšnih težav z zdravjem ali poškodbami, vem, da nama bo to uspelo."

Znani najboljši športniki preteklega leta

Prireditev Večer športa je prestavljena na oktober, objavili pa so že imena nagrajencev. Športnika Medvod za leto 2019 sta smučarska tekačica Anamarija Lampič in gorski tekač Timotej Bečan.

MAJA BERTONCELJ

Na zadnji dan v marcu bi moral v Športni dvorani Medvode potekati jubilejni, dvajseti Večer športa. V Javnem zavodu Sotočje Medvode so znova pripravili pester program v čast najboljšim športnicam in športnikom občine Medvode v letu 2019. Prireditve, na kateri bi priznanje iz rok župana Nejca Smoleta prejelo 41 posameznikov in ekip, skupaj več kot 120 športnic in športnikov, zaradi epidemije koronavirusa ni bilo. Prestavljena je na jesenski čas. Potekala bo 20. oktobra. Ker je do takrat še nekaj mesecev, pa so že objavili imena nagrajencev.

ENAINŠTIRIDESET POSAMEZNIKOV IN EKIP, SKUPAJ VEČ KOT STO DVAJSET ŠPORTNIC IN ŠPORTNIKOV

"Za leto 2019 bomo na prireditvi podelili tri športna priznanja, 14 velikih športnih plaket in 24 malih športnih plaket. Razglasili bomo tudi športnico in športnika leta 2019 občine Medvode. Izbor je bil vse prej kot lahek. Nagrajenci zastopajo kar 14 različnih športnih panog. Največ jih prihaja iz vrst igralcev badmintona, sledijo predstavniki iz športnih panog ples, tek na smučeh in gorski tek. Prvič bomo nagradili tudi predstavnico iz športne panoge skladnostno plavanje. Javni poziv za predlaganje kandidatov za športna priznanja je trajal od 1. decembra 2019 do 6. januarja 2020. V tem času je bilo na zavod posredovanih 44 predlogov za prejemnike priznanj. Tri je strokovni svet za šport ocenil kot neustrezne, ker kandidati niso izpolnjevali pogojev iz pravilnika. Preostalih 41 vlog je bilo potrjenih kot ustreznih in v skladu s pravilnikom jim je bila določena vrsta priznanja," je pojasnila Ines Iskra iz Javnega zavoda Sotočje Medvode.

ŠPORTNICA IN ŠPORTNIK LETA STA ...

Razglasili so tudi športnico in športnika, ki sta si prislužila najprestižnejši naziv. Na podlagi prispelih kandidatur oz. najboljših dosežkov v lanskem letu je sedemčlanska komisija odločila, da je športnica občine Medvode za leto

Gorski tekač Timotej Bečan je naziv športnika Medvod osvojil prvič. / Foto: osebni arhiv

Smučarska tekačica Anamarija Lampič je lani skupaj z Blejko Katjo Višnar postala svetovna podprvakinja v ekipnem sprintu v klasičnem slogu. Za ta uspeh sta februarja prejeli Bloudkovo plaketo za leto 2019 (na sliki Anamarija Lampič na podelitvi, ki je bila na Brdu pri Kranju), Lampičeva pa je pričakovano postala tudi športnica Medvod za dosežke v preteklem letu. / Foto: Gorazd Kavčič

2019 smučarska tekačica Anamarija Lampič, športnik leta pa gorski tekač Timotej Bečan. Oba bosta skladno s Pravilnikom o priznanjih športnikom, športnim delavcem in športnim društvom v občini Medvode prejela denarni nagradi. "Priložnost na sprinterski preizkušnji lanskega svetovnega prvenstva v Seefeldu sta Anamarija Lampič in Katja Višnar izkoristili na najboljši način in Sloveniji v klasičnem slogu pritekli srebrno medaljo. Kolajni, ki je kot zlatega leska, je Anamarija v lanski sezoni dodala še eno najžlahtnejše vrste. Na drugi tekmi novoletne turneje v Švici je v drsalni tehniki opravila z vso konkurenco in osvojila svojo drugo zmago v svetovnem pokalu," je obrazložitev naziva za Anamarijo Lampič, izjemno športnico iz Valburge. Da bo izbrana za športnico leta, je bilo pričakovano. Je ena najboljših smučarskih tekačic na svetu, kar je potrdila tudi v letošnji zimi, ko je bila vse do predčasnega konca v igri za najboljšo sprinterko, na koncu pa je v sprinterskem seštevku svetovnega pokala osvojila odlično tretje mesto. Lampičeva je "ubranila" naziv športnice leta v medvoški občini.

Nov na seznamu športnikov leta je pa je gorski tekač Timotej Bečan. Takole so obrazložili izbor: "Veliki up slovenskega gorskega teka, nosilec številnih prestižnih nazivov, najhitrejši Slovenec, ki priteče na vrh Šmarne gore, najuspešnejši slovenski gorski tekač, drugi najhitrejši slovenski tekač na 21-kilometrski razdalji lanskega Ljubljanskega maratona in rekorder številnih domačih tekaških preizkušenj. Triindvajsetletni nekdanji košarkar je lani v Argentini na svetovnem prvenstvu v gorskem teku osvojil odlično 15. mesto v izredno hudi svetovni konkurenci. Kot eden najobetavnejših slovenskih športnikov si je Timotej Bečan prislužil naziv športnik leta občine Medvode za leto 2019." Ker je zanj prvič, mu ta naziv še posebej veliko pomeni. "Naziv športnika Medvod mi brez dvoma pomeni veliko. Spomnim se, ko sem bil še 13-letni fant in smo s košarkarski klubom dobili malo plaketo za uvrstitev v prvo slovensko ligo, ob tem pa sem opazoval vse tiste najbolj uspešne, že precej znane športnike, ki so v rokah nosili večje plakete od mene in eden izmed njih je prejel tudi priznanje za najuspešnejšega. Ni se mi zdelo niti blizu mogočega, da bi to tudi sam nekoč prejel. Od tega je sedaj že deset let, vmes sem se praktično vsak dan ukvarjal s športom, kdaj tudi dvakrat ali več, zato lahko rečem le, da se vztrajnost enkrat izplača. Na prvem mestu pa je pomembno, da človek v tem uživa, kar pa zame stoodstotno velja. V športu se sicer težko zadovoljim, zato apetiti vsako leto rastejo. Letvico si rad postavim visoko. Brez lekcij na poti ne gre, a pomembno je, da je na koncu en vzpon več, kot pa je padcev," je bil novice, da je bil izbran za najboljšega športnika v domači občini, vesel Timotej Bečan. Medtem ko je Anamarija že z dosedanjimi nastopi v letu 2020 (od novoletne tekaške turneje do konca sezone) letvico za izbor za športnico Medvod za leto 2020 postavila izjemno visoko, pa tekme, na katerih bi moral letos nastopiti Timotej, zaradi koronavirusa odpovedujejo ali prestavljajo. "Žal je letos spomladanski del sezone splaval po vodi, z njim pa tudi nekaj pomembnih ciljev, vendar si zaradi tega ne bom belil glave. Imam jasno zastavljene cilje, za katere bom redno treniral še naprej, poleg tega pa mi motivacije res ne primanjkuje. V vsaki stvari je vedno tudi nekaj dobrega in tukaj je zame še dodatna možnost, da naredim preskok. Seveda pa bo vse treba skrbno načrtovati in poslušati svoje telo. Vsekakor pa bom v tem času izvedel nekaj lastnih 'tekem', kjer bom preveril svojo pripravljenost. Ključ tega obdobja je tudi v prilagajanju in iznajdljivosti," je pojasnil.

PREJEMNIKI PRIZNANJ

Podelili bodo tri športna priznanja, ki jih bodo prejeli Kolesarski klub Medvode, Planinsko društvo Medvode in OŠ Simona Jenka Smlednik. Prejemniki velikih športnih plaket so: Andrej Žavbi (cestno kolesarstvo), Miha Ivančič, Jaka Ivančič (badminton), Neja Kršinar, Žan Rudolf (atletika), Peter John Stevens (plavanje), Plesni klub Bit, Anamarija Lampič, Janez Lampič (tek na smučeh), Blaž Cof (veslanje na divjih vodah), Maša Hodak Jordan, Zarja Čerkez, Lara Šlibar (ples) in Timotej Bečan (gorski teki). Malo športno plaketo pa bodo prejeli: Nika Zorič (skladnostno ali sinhrono plavanje), igralci badmintona Gal Bizjak, Kevin Lin Lenarčič, Jaka Perčič Marovt, Matic Cerar, Rok Kuprivec, Ana Marija Šetina, Miha Ivanič in ekipa Medvode, Matic Plaznik, Tina Kozjek, Tine Hren (gorski tek), Športno društvo Senica (prstomet), Anja Žavbi Kunaver, Lea Einfalt, Nejc Einhauer (tek na smučeh), Tija Burja, Tjaša Gabrovec (ples), Plesni klub Bit, Zala Jenko (biatlon), Ana Škulj (plavanje), TK Spin Medvode – članska ekipa, TK Spin Medvode – ekipa dečkov U14 (tenis) in Košarkarski klub Medvode – ekipa U13.

Mladi šahisti tudi na državnem tekmovanju

MAJA BERTONCELJ

Osnovnošolci so v tem šolskem letu znova zelo aktivni in tudi uspešni v šahu.

Na začetku marca so se šahisti iz OŠ Preska prvič udeležili področnega ekipnega tekmovanja, ki je potekalo na OŠ Rodica v Domžalah. Sodelovalo je devet ekip, OŠ Preska v postavi Andraž Babšek, Ian Čuk, Staš Bizant in Luka Jerič je v konkurenci fantov do 15 let dosegla drugo mesto. V prvi polovici šolskega leta je v Športni dvorani Medvode potekalo občinsko tekmovanje v šahu, na katerem je sodelovalo 42 učencev in učenk iz OŠ Vodice, OŠ Preska in OŠ Simona Jenka Smlednik. V kategoriji učenk do devet let je bila najboljša Ana Krašna, drugo mesto je osvojila njena sestra Lea Krašna, pri učencih do devet let pa je zmagal Juš Pintarič (vsi OŠ Preska). Medvoški učenci so uvrstitve med najboljše tri dosegli še v kategoriji učencev do 15 let. Zmagal je Andraž Babšek pred Adamom M. Simčičem (oba OŠ Preska). Babšek se je izkazal tudi na področnem tekmovanju na OŠ Rodica v Domžalah. V združeni konkurenci fantov in deklet do 15 let je bil četrti in se uvrstil na državno tekmovanje. V Kozjem je bil nato 48., sodelovalo pa je več kot dvesto šahistov iz cele Slovenije.

Z uspehi mladih medvoških šahistov, ki so se prvič udeležili področnega in državnega tekmovanja, je zadovoljna tudi mentorica Alenka Trpin.

V gibanju s Timotejem (13)

TIMOTEJ BEČAN,
GORSKI TEKAČ IN KINEZIOLOG

VADBA V ČASU KARANTENE

Kljub temu da trenutno živimo v karanteni, se je pomembno zavedati, da to ne pomeni, da smo le zaprti za štirimi stenami in čakamo na boljše čase. Pomembno je iti ven, na zrak, v naravo, kjer je raven stresa nižja. Da ne bo pomote, nikakor ne pozivam k združevanju v množične pohode in skupinskemu posedanju na površinah, kjer se zadržuje veliko ljudi, temveč spodbujam idejo o gibanju v še tistih najbolj zakotnih kotičkih, kjer ni "žive duše". Vsak od nas jih zagotovo pozna nekaj.

Ravno ob ukrepu o omejitvi gibanja na javnih površinah in zgolj v lastni občini sem malo pobrskal, do kod vse sega občina Medvode. Bil sem kar presenečen, kolikšen delež Polhograjskih dolomitov obsega, poleg tega pa še mnogo ostalih zelenih površin, zato mi na tem mestu res nimamo izgovora, saj na teh poteh ni toliko ljudi.

Kot gorskemu tekaču mi tako moje "naravno okolje" ni bilo odvzeto, verjamem pa, da marsikomu, predvsem otrokom, ki igrajo kakšen skupinski šport v dvorani ali pa na prostem, sedaj manjka nekaj pomembnega. Vseeno je morda dobra stvar vsega tega tudi povezovanje družine v večji meri. Starši se sedaj lahko bolj posvetijo svojim otrokom in skupaj z njimi izvajajo različne aktivnosti, pri čemer je meja le domišljija.

Trenutno je na voljo tudi veliko t. i. online treningov, ki jih po socialnih omrežjih prenašajo različna društva. Narejeni so na preprostejši način kot sicer, vendar kljub temu zajemajo čim bolj široko paleto vaj, ki omogočijo vključenost velikega števila mišičnih skupin. Predstavljajo lahko odlično motivacijo, saj virtualno vadite z nekom, ki vas spodbuja, motivira in vodi, vi pa mu le sledite in čas tako bistveno hitreje mine. Navadno jih lahko izvajate kar v dnevni sobi. Kakorkoli, sam sem še vedno zagovornik narave in aktivnosti na svežem zraku. Ljudje že nasploh preveč časa preživimo v zaprtih prostorih, sedaj pa se je to le še potenciralo. Prišla je pomlad in narava se prebuja ter počasi pridobiva izjemno lepe barve, ob tem pa se ne prebuja le rastje, temveč oživijo tudi živali. Vse to nas pomiri, kar je v tem obdobju ključnega pomena.

Še enkrat bi rad poudaril, da pojdite ven in ne bodite zgolj v zaprtih prostorih, vendar upoštevajte vsa pravila, ki so bila izdana za čas karantene, in se jih dosledno držite. Nihče nam ni prepovedal gibanja, saj vsi vemo, da je ključnega pomena za naše zdravje, vse to pa moramo trenutno početi zgolj v krogu najožje družine in na razdalji od drugih.

Janez zadovoljen le s prvim delom sezone

MAJA BERTONCELJ,
FOTO: **GORAZD KAVČIČ**

Koronavirus je dodobra skrajšal tudi urnik svetovnega pokala v teku na smučeh. Celotna kanadsko-ameriška turneja je bila odpovedana, s tem pa tudi možnost boja Anamarije Lampič za skupno zmago v sprinterskem seštevku svetovnega pokala. Na koncu je osvojila tretje mesto.

Za športnico iz Valburge, prvo slovensko športno junakinjo letošnje zime, je sicer fantastična sezona, ki jo je kronala z dvema zmagama na sprintih v Lenzerheideju in Val di Fiemmeju, osvojila je sprinterski seštevek Tour de Skija, že omenjeno skupno tretje mesto in velik korak naprej naredila tudi na razdalji. V skupnem seštevku svetovnega pokala je po 33 tekmah končala na 12. mestu, kar je več kot še enkrat više kot lani, tudi točk je zbrala več kot še enkrat več kot v prejšnji sezoni. Kot je povedala, je s sezono več kot zadovoljna. Kar štirikrat je stala na stopničkah. Poleg dveh zmag je bila v sprintih še dvakrat druga. Vse to je zanjo tudi velika motivacija za naslednjo sezono.

Nove točke je osvojil tudi njen mlajši brat Janez, in sicer na prvi tekmi sezone in potem v Planici. "Zadovoljen sem s prvim delom sezone, v katerem sem imel konstantno formo. V drugem delu sezone po Planici mi ni uspelo več ujeti tiste idealne forme, malo mi je padla tudi koncentracija tako na treningih kot tudi na tekmah. V pripravah na sezono sem treniral bolje in tudi ur treninga je bilo več, tako da sem mislil, da se bo to poznalo tudi pozimi. Ni se izšlo. Treba bo še veliko trenirati, da bodo rezultati takšni, kakršne si tudi sam želim," je povedal Janez Lampič. Kot pravi, je v času koronavirusa v marcu še izkoristil kakšen dan za turno smučanje, ki ga prav tako navdušuje, od zaostritve ukrepov pa se drži v okolici svojega doma, teče in kolesari.

O ciljih za prihodnjo sezono pravi: "Zagotovo, da bi bil bolj uspešen v sprintu in se izboljšal tudi na razdalji. Bo pa v ospredju tudi priprava na svetovno prvenstvo v Oberstdorfu."

Janez Lampič je dvakrat osvojil točke: za 24. in 27. mesto.

Od proizvodnje avtomobilov do izdelave respiratorjev

Seat in Škoda sta priskočila na pomoč pri proizvodnji opreme, ki rešuje življenja

Na liniji za proizvodnjo Seatovega modela Leon v Martorellu v Španiji od začetka aprila namesto avtomobilov izdelujejo avtomatske respiratorje. Prehod s proizvodnje avtomobilov na izdelavo respiratorjev se je zgodil v rekordno kratkem času, zgolj v enem tednu, kot rezultat solidarnosti in intenzivnega prizadevanja, da bi zaustavili širjenje covida-19. Prilagoditev proizvodne linije za izdelavo respiratorjev je bila zahtevna naloga, v katero so bili vključeni različni sektorji podjetja. Vsak respirator ima več kot osemdeset elektronskih in mehanskih komponent, ključen pa je prav prilagojen motor brisalca vetrobranskega stekla. Respirator je trenutno v fazi daljšega testiranja, ki je del certifikacijskega postopka. "Že samo zaradi tega, da vemo, da smo poskusili reševati življenja, je bilo delo vredno vsega truda", je dejal Francesc Sabaté iz Seatovega sektorja za raziskave in razvoj.

V češki Škodi pa so za izdelavo respiratorjev uporabili kar 3D-tiskalnike. Respirator je narejen iz homogenega in neporoznega poliamidnega materiala, kar je ključnega pomena za možnost kasnejše dezinfekcije respiratorja. Narejen je za večkratno uporabo in je v prvi vrsti namenjen zdravnikom in drugim najbolj izpostavljenim poklicem. Tudi pri Škodi je ves postopek od začetka razvoja do certificiranja respiratorja in vzpostavitve proizvodnje trajal zgolj teden dni. Tiskalnik lahko sestavne dele natisne za šestdeset respiratorjev naenkrat. Eno tiskanje traja 16 ur, sledi faza ohlajanja, ki traja približno enako dolgo. Sestavne dele dostavijo podjetju

Respirator, narejen s 3D-tiskalnikom

3Dees, kjer zberejo in sestavijo dele vseh dobaviteljev v končni izdelek. Končane respiratorje za večkratno uporabo nato pošljejo ministrstvu za zdravje, ki poskrbi za njihovo distribucijo tja, kjer so najbolj potrebni. Skupaj na dan izdelajo nekaj sto respiratorjev.

MEGA, GREGA MEZE S.P., HLEBCE 16 B, LESCE

Vlada je do 16. maja podaljšala veljavnosti tistih vozniških dovoljenj, katerih veljavnost poteče do 16. aprila 2020. V času karantene je prepovedano izvajanje tehničnih pregledov in vseh drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil. To v nadaljevanju pomeni, da ni mogoče podaljšati prometnih dovoljenj, ki sicer veljajo še trideset dni po izteku. Enako velja tudi za vozniška dovoljenja. Vrata so zaprle tudi vse zavarovalnice, zato se za pomoč obrnite na svojega zastopnika ali uporabite elektronske poti.

PO NASVET K MARJEŠKI PEHTI

Slivovi cmoki iz paljenega testa

MARJEŠKA PEHTA

Držim se navodil in sem že nekaj tednov le doma in okoli svoje hiše, na vrtu, travnikih, tudi za računalnikom, na telefonu, pred televizorjem ... K sreči so bili dnevi lepi, tako da sem se odločila za predčasno urejanje visokih gred. Topla greda je seveda že polna sadik solate, posejala sem že zelenjavo, ki kar lepo raste. Prve glave solate bom svojim domačim privoščila že za veliko noč. Tukaj si ne lastim vseh zaslug, da ne bo pomote, brez moža bi bolj slabo uspevalo, on je tisti, ki pokriva in odkriva zelenjavo, zrači tople grede in zaliva.

Veliko več tudi kuham, če se le da, predvsem domačo hrano z veliko vitaminov. Letos je regrat v solati res pogosto na naši mizi. Pa kislo zelje, kisla repa, čemaž ... Nabiram tudi že zdravilne rožice, o čemer sem pisala v prejšnjem Sotočju. Ne želim vam soliti pameti o tem, kaj početi v tem času karantene, sploh če ste na čakanju, učite svoje otroke, je pa zagotovo, da vsak sebe najbolje pozna in delati je treba tisto, kar vas veseli. Če radi berete, preberite kakšno knjigo, pojdite na sprehod po občini, posvečajte se več svojim domačim, kaj dobrega skuhajte, pospravite fotografije iz kartonaste škatle v albume, naučite se uživati v teh trenutkih, prepustite se toku.

Pri nas doma je to tudi čas, ko se veliko več kuha in razvaja s hrano, zato sem se odločila, da vam tokrat napišem recept za slivove cmoke iz paljenega testa, ki so za moj okus in okus mojih domačih mnogo boljši kot iz krompirjevega testa.

RECEPT ZA SLIVOVE CMOKE

En liter mleka solimo in dodamo eno veliko žlico masla, zavremo in v to mleko zakuhamo 0,5 kg bele moke, malo pokuhamo in stalno mešamo. Zmes mora biti tako gosta, kot da smo skuhali žgance. Odstavimo z ognja in pustimo, da se testo ohladi (večkrat premešamo). V ohlajeno testo zamešamo 3 jajca in seveda zgnetemo na pultu v testo, dodati je treba še nekaj moke, da se dobi lepa kepa testa. Iz te kepe trgam koščke in oblikujemo okrogle enakomerno velike kose (oblikuje se tako, kot za krofe, torej med rokami povaljamo do enakomerne oblike), polagamo jih na pomokan pult. Vsako kroglico posebej sploščimo in dodamo slive, marelice ali pa kar marmelado, zapremo in preverimo, da ni kakšne razpoke, kjer bi uhajal nadev. V veliki posodi zavremo vodo, ki smo jo dobro posolili, in cmoke kuhamo okrog 20 minut. Poberemo jih iz vode in prelijemo z drobtinami, ki smo jih prepražili na maslu. Vsak posebej si jih nato sladka po želji. Zraven postrežemo domač kompot, na primer iz zamrznjenega sadja, ki smo ga pospravili poleti, ko nismo mogli pojesti vsega sproti. Za začetek kosila pa še kakšna dobra obara ali kaj drugega na žlico.

KOSILO PO PRAZNIKIH

Ker smo po veliki noči, lahko pobrskamo v hladilniku, kaj nam je ostalo od praznikov in predelamo. Sveži hren naribamo in dodamo jajca in jabolko. Če še vedno ostaja suho meso, ga narežemo na kocke in skuhamo ričet. Moj ričet je hitro pripravljen. Narežem na kocke krompir, korenje, suho meso. V vodi operem ješprenj in ga dam kuhat v večjo posodo. Dodam narezane sestavine, začinim z domačo vegeto, dodam suh česen v zrnju (tega pri meni ne sme zmanjkati), 3 velike žlice ocvrte čebule (se čudovito razpusti v vodi in ni sledi po čebuli za tiste, ki je ne marajo), malo peteršilja, 1 konzervo rjavega fižola, začimbe po želji, ne smeta manjkati lovorjev list in poper v zrnju. Solim na koncu.

Jajca porabimo na regratovi solati oziroma katerikoli solati, lahko pa naredimo tudi jajčno solato. Jajca olupimo in narežemo na rezine, dodamo čebulo, solimo, dodamo olje in kis. Dober tek vam želim in ostanite zdravi!

Na fotografiji so kristali grobo mlete kuhinjske soli.

RAZGLED

Skrivnosti naših domov

PETER KOŠENINA

Odpoved javnih dogodkov, zaprtje cest do priljubljenih izletniških točk in splošna omejitev gibanja so tudi fotografe postavili pred izziv. Rubrika Razgled naj bi predstavila kak nov, nenavaden pogled na občino, v času koronavirusa pa nenujno pohajkovanje okrog ni zaželeno. Kaj v teh časih postaviti pred objektiv? K sreči so naša stanovanja polna majhnih, dolgočasnih vsakdanjih predmetov. Ko jih povečamo z makro objektivom, so presenetljivo zanimivi in lahko postanejo bolj ali manj težke fotografske uganke. Uganete, kaj je na fotografiji?

Z verniki povezani po spletu

Prepoved zbiranja ljudi je tudi župnije v medvoški občini postavila pred nov izziv. Ponekod svete maše prenašajo tudi na družbenih omrežjih, spremljajo pa jih celo Slovenci, ki živijo v tujini.

PETER KOŠENINA

Ukrepi boja proti novemu koronavirusu so v zadnjem mesecu dni močno spremenili naš vsakdan. Z omejitvijo gibanja in prepovedjo zbiranja se je v preteklem mesecu dni spremenilo tudi življenje medvoških župnijah. Da ostajajo v stiku z verniki, s pridom uporabljajo sodobne tehnologije.

Slovenska škofovska konferenca je 12. marca izdala izredna navodila, v katerih je do preklica odpovedala vse svete maše. Duhovniki od takrat darujejo svete maše zasebno, brez prisotnosti vernikov. Ukrep je drastičen in je župnije postavil v položaj, v katerem morda doslej še nikoli niso bile. V Preski, na Sveti Katarini, v Sori in Pirničah so po izbruhu virusa svete maše začeli prenašati na družbenih omrežjih, internet pa za ohranjanje stika z župljani uporabljajo tudi v Smledniku.

Pri sveti maši iz medvoških župnij: v prenosu TV Medvode ali na družbenih omrežjih

ZNAŠLI SO SE ZELO HITRO

V Župniji Preska so bili na družbenih omrežjih prisotni že pred izbruhom virusa, maš pa tam prej niso prenašali. »Hvaležen sem hitri pobudi župljanov, predvsem članom družinske kateheze, da bi maše iz župnijske kapele oddajali na profilu župnije na Facebooku. Lahko rečemo, da je Facebook za marsikoga postal neke vrste domača cerkev in kapela," pravi preški župnik Jure Koželj, ki iz kapele vsak večer prenaša sveto mašo. Župnij Sora in Sveta Katarina pred izbruhom virusa na socialnih omrežjih ni bilo. "Na zadnjem sestanku župnijskega pastoralnega sveta sta najmlajša člana predlagala, da župnija odpre svojo stran na Facebooku. Ko sta mi razložila, da bodo lahko ljudje doma "v živo" pri sveti maši, če le imajo mobilni telefon, tablico ali računalnik, so vsi moji pomisleki v trenutku izginili. Dobesedno v petih minutah sta predlog udejanjila, tako da smo naslednji dan že prenašali sveto mašo po spletu," hitro odločitev za prenose opisuje sorški župnik Jože Čuk, ki oskrbuje tudi župnijo na Sveti Katarini. Tudi v Pirničah svete maše prenašajo po spletu, in sicer na svojem kanalu na YouTubu. "V želji, da bi z župljani ohranili stik tudi v času, ko srečanje pri bogoslužju ne bo mogoče, nam je pravzaprav ostalo le malo možnosti. Ena redkih je uporaba socialnih omrežij pa telefonov in video povezav. Elektronska sredstva nam v tem primeru pridejo še kako prav," pa razloge za povezovanje po spletu opisuje pirniški župnik Blaž Jezeršek. V Smledniku spletnih prenosov maš nimajo, je pa TV Medvode iz župnijske kapele prenašala mašo na cvetno nedeljo in bogoslužje na veliki četrtek. Smledniški župnik Tomaž Nagode sicer z verniki ostaja v stiku s tedenskimi oznanili in na spletni strani, katehisti pa z veroučenci po elektronski pošti.

POZITIVNI ODZIVI

Župniki pravijo, da so odzivi pozitivni. "Ljudje so zelo hvaležni. Za nekatere starejše je bila to vzpodbuda, da so si uredili profil na Facebooku, nekaterim so priskočili na pomoč mlajši. Čeprav nismo povezani na običajen način, se mi zdi, da smo se na neki drug način še bolj povezali," pravi Jure Koželj. Podobno pravi tudi Jože Čuk: "Odziv ljudi je bil nad pričakovanji. Oglasili so se številni in se zahvaljevali, da smo lahko kljub osamitvi na neki način skupaj in povezani. Pisala mi je slovenska družina, ki živi na Švedskem, prav tako so sveto mašo spremljali v Moskvi in tudi na Škotskem." Nedeljske svete maše iz sorške kapele spremljajo tudi slovenski zamejci v Selah na avstrijskem Koroškem.

LETOS DRUGAČNE PRIPRAVE NA VELIKO NOČ

Izbruh novega koronavirusa je spremenil tudi priprave na veliko noč, največji krščanski praznik. Bogoslužje velikega tedna, blagoslov velikonočnih jedi in maše na praznik so župnije prenašale po internetu. "Praznovanje bo drugačno kot pretekla leta, ni pa rečeno, da bo zaradi tega tudi slabše ali manj slovesno. Drugačno bo. Zelo pomembno bo, kako si bo družina sama znala ovrednotiti praznovanje; kako bodo izkoristili priložnost, da poiščejo pravo sporočilo velikonočnih praznikov in ga primerno izrazijo v krogu najbližjih. Lahko bodo prazniki šli povsem mimo njih, lahko pa jih bodo doživeli lepše in bogatejše kot vsa pretekla leta in jim bodo zato še dolgo ostali v spominu," je pred veliko nočjo o drugačnem načinu praznovanja dejal Blaž Jezeršek.

Televizija Medvode v času prepovedi zbiranja vsako nedeljo prenaša sveto mašo iz druge medvoške župnije, prenašali pa so tudi bogoslužje med velikim tednom. V nedeljo bodo prenašali sveto mašo iz karmeličanskega samostana v Sori.

FOTO: GREGOR ROZMAN

SOTOČJE
RAZPIRALO MED TISKARSKIMI ČRKAMI
GOROVJE NA MEJI Z AVSTRIJO
SEVERNI PTIČ, NJORKA
PREMIK PO ZRAKU
POKRAJINA V GRČIJI
ŽLAHTNI PLIN (Rn)
DIVJI KOZEL
SLIKARSKA DEŠČICA
PREBIVALEC ARKTIKE
CHARLES AZNAVOUR
PEVEC NABER
KAREL OŠTIR
LESENA STAVBA
SL. IGRALEC (I. B.)
VDOLBINA, KOTANJA
GRŠKA ČRKA
AMERIŠKI REŽISER (BRIAN)
POLITIK TRIPALO
NACIJA
FR. PISEC (EMILE)

SESTAVIL: F. KALAN
NAJVIŠJA GORA V ISTRI
NARAVA (STAR.)
ZANIMANJE
VARJENI SPOJ
ŽENSKA, KI GOVORI EKAVŠČINO
ROB REINER
GLASBENIK PREDIN
ŠVICARSKI PISATELJ (CLAUDE)
TEHNIKA VOZLANJA
KEM. ELEMENT (Li)
SPLOŠNI POJMI V FILOZOFIJI
SOHA, STATUA
STAR IZRAZ ZA VIOLINO
ČLANEK O POROČILU NESREČ V ČASNIKU
TACA, ŠAPA
PEVKA ERBUS
KATARINA PO DOMAČE
EKSPERT ZA RETORIKO
DEL BORBE V BOKSU
LOUIS RENAULT
NOGOMETAŠ MESSI
STARORIMSKI POZDRAV
OZARE (NAREČNO)
EKSPLOZIVNA ZMES
EPOHA
DELNI ZLOM
VOJAŠKO STRANIŠČE
AŠAR ENSOR KERENSKI MAKRAME
ZVEZDA V OZVEZDJU BIKA
AM. OBVODNA ŽIVAL
SUROVINA ZA PAPIR
JELENJE MESO
PREDNIK NEMCEV
ZAHODNI SOSED
RUSKI POLITIK (ALEKSANDER)
OBLIKA IMENA RASTKO
SPORA
DRŽAVA NA SEVERU ZDA
KOŠARKAR SMODIŠ
LESENA VRATA V PLOTU
UKAZOVANJE
GR. MUZA POEZIJE
NAJVEČJA CELINA
JEZERO V TIBETU
OBJEKT S PRENOČIŠČI
DAVE STEWART
GLEDALIŠČE
GLASBENA ZVRST
SCENOGRAFINJA KLOPČIČ
BELGIJSKI SLIKAR (JAMES)
ROMUNSKO TERENSKO VOZILO
IZOLIRANA SKUPINA
NADLEŽNA ŽUŽELKA
PLAMENICA
LESNA PLOŠČA
PEVKA VILER
STANE JARM
NEŽA JURMAN
LUKA V IZRAELU
ALKALOID V ČAJU
MIZNO PREGRINJALO
SADIKA, SAJENEC
KONJSKI TEK
RENATA AŽMAN
EVROPSKA DRŽAVA
ANJA RUPEL
TENISAČ BEDENE
STAROTURŠKI DAVEK NA ŽITO
GL. MESTO BANGLADEŠA
ZGORNJI DEL STOPALA
JANEŽ PO LATINSKO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

1. nagrada: darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 29. aprila 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Na 21. Mednarodnem festivalu ustnih harmonik v Mokronogu so tako Sorški orgličarji kot Sorške face, oboji delujejo pod okriljem KUD Oton Župančič Sora, prejeli zlato priznanje. M. B. / Foto: arhiv društva

Eva Kastelic (21) je iz oddaje MasterChef Slovenija odšla med prvimi. Pripraviti je morala raviol, zanesla se je na nasvet z balkona, ki pa je bil žal (nenamerno) napačen. Udeležba v kuharski oddaji je bila zanjo enkratna izkušnja. Upa, da bo lahko v prihodnosti povezala ljubezen do kuhanja, fotografije in potovanj. A. B. / Foto: Tomo Jeseničnik/ POP TV

Jurij Marussig vsak dan bere pravljice. "Ker so naše zamisli o promociji poezije na medvoški tržnici vsaj za zdaj splavale po koroni, sem začel s pravljičnimi uricami vsak dan ob 10. uri dopoldan v živo po Facebooku," je pojasnil svoje javljanje v živo v času koronavirusa in povabil k poslušanju. M. B.

Nagrajenke križanke Gorenjskega glasa z geslom: GLASBA ZA POKUŠINO, ki je bila objavljena v Sotočju, 13. marca 2020 in prejmejo darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov so: **Polona Gostič** in **Albina Česen** iz Medvod ter **Fani Sešek** iz Smlednika. Nagrajenkam čestitamo!

SMEH JE POL ZDRAVJA

KO SE DRAGA REKREIRA

Prvi dan reče žena možu:
"Dragi, v fitnes grem."
"Dobro, draga, kar pojdi."
Drugi dan: "Dragi, na aerobiko grem."
"Dobro draga, kar pojdi."
Tretji dan: "Dragi, na jahanje grem."
"Vem, draga. Konj te je že trikrat klical!"

VLOMILCI

"Rad bi kupil alarmno napravo proti vlomilcem," pravi kupec prodajalcu.
"Saj sem vam že včeraj eno prodal, če se prav spomnim."
"Da, da, pa so mi jo že sinoči ukradli."

NA HODNIKU

Uradnika se srečata na hodniku ministrstva.
Pa eden vpraša drugega: "Kaj ti tudi ne moreš spati?"

SUDOKU

3	4			1	5	9		
		5	7	3				6
7							8	
2							6	
9	5			2			4	1
	1							5
	6							4
4				9	8	6		
		9	3	6			2	

Rešitev:

3	4	6	8	1	5	9	7	2
8	2	5	7	3	9	4	1	6
7	9	1	2	4	6	5	8	3
2	8	3	4	5	1	7	6	9
9	5	7	6	2	3	8	4	1
6	1	4	9	8	7	2	3	5
1	6	8	5	7	2	3	9	4
4	3	2	1	9	8	6	5	7
5	7	9	3	6	4	1	2	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

KZ MEDVODE ZADRUGA

KUPON ZA 10% POPUSTA*

NA CELOTEN NAKUP V SREDO, 15. APRILA 2020.

*10% popust velja ob enkratnem nakupu v prodajalni MEDVODE ZADRUGA. Popust ne velja za kmetijski repromaterial kot so semena (koruza, krompir, žita, poljščine), gnojila (mineralna 25kg, foliarna 1l), krmila, ffs (250ml in več), lesni peleti, naftni derivati in gradbeni material. Predviden je za prodajo v količinah, običajnih za gospodinjstva in ne velja za pravne osebe ter samostojne podjetnike.

PRODAJALNA ZADRUGA

Cesta ob Sori 11, 1215 Medvode,
TEL.: 01-3613-300 GSM: 031-810-384, 051-649-640
trg-medvode@kzmedvode.si

POZOR, PRILAGOJEN DELOVNI ČAS:
ODPRTO MED TEDNOM od 7. do 15. ure, SOBOTE od 7. do 13. ure

SLIKA SKUTE JE SIMBOLNA

SKUTA, MLADI SIR MLEKARSTVA PODJED

-20%

PODPRIMO SLOVENSKE PRIDELOVALCE IN PREDELOVALCE MLEKA!

SAMO **5,46€**

STRUNAL
1 kg

MAHEX
5 kg

~~6,98€~~
5,58€
AKCIJA
-20%

SAMO **3,62€**

ZALIVALKA
10 litrov

AZET NARAVNO GNOJILO
1 kg

~~4,96€~~
3,72€
AKCIJA
-25%

BIOKILL S PRŠILKO
500 ml

SAMO **4,79€**

SAMO **9,84€**

TRAVA OKRASNA BLED, OPATIJA ali OAZA
1 kg

KZ MEDVODE z.o.o., MEDVODE, CESTA OB SORI 11 1215 MEDVODE

UGODEN NAKUP - PONUDBA VELJA OD 16. DO 30. APRILA (OZ. DO RAZPRODAJE ZALOG).

PRODAJALNA ŽELEZNINA JE ZAPRTA ZA PROSTI VSTOP STRANK.

Cesta ob Sori 7, 1215 Medvode, TEL.: 01-2926-170 GSM: 051-642-072, trg-zeleznina@kzmedvode.si

Pravne osebe in s.p. lahko pokličejo na telefonsko številko 051/642-072 in se dogovorijo za prevzem blaga:
od ponedeljka do petka med 7.00 in 15.00 uro
ter ob sobotah med 7.00 in 13.00 uro.